

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 12

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Kovo-March 20, 1942

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXXIII

RENGIASI APSUNKINTI ATEIVIŲ SPAUDĄ N. Y. VALSTIJOJE

Antrame puslapy telpa redakcinis straipsnis apie tulus "technokratus", kurie gundo Amerikos vyriausybę uždaryti svetimtaučių spaudą, draugijas, fraternalias organizacijas ir tt. Tai yra naiviai nedemokratiškas užsimojimas prieš svetimtaučius šiame krašte!

Bet tas užsimojimas yra jau netik teorijoje, o jį norima ir praktikoje įvykinti. Pavyzdžiui, New Yorko valstijos legislatoron tulas senatorius Edw. J. Caughlin inėšė biliu, kuriuo reikalaujama uždaryti arba apsunkinti svetimtaučių spaudą šioje valstijoje. Butent, norima, kad arba svetimtaučių spaudą uždaryti arba jį neuždaryti, tai kad prie kiekvieno, pavyzdžiui, lietuvių kalba rašinio būtų talpinami paraleliai vertimai anglų kalba.

Aišku, jei toks bilius pereitų ir taptų įstatymu, tai arba būtų uždaryti visi svetimtaučių laikraščiai New Yorko valstijoje, arba jie būtų techniškai apsunkinti taip, kad jokiu būdu daugelis negalėtų išsilaikyti. Juk tik reikia suprasti, kiek reiktų pridėti darbo kiekvieno straipsnio išvertimui į anglų kalbą! Tai reiktų, kad svetimtaučių spauda savo nedidelius štabus turėtų žymiai padidinti, kas nebūtų įmanoma dėl finansinio ištekliaus ir tai jau priverstų draugelį laikraščių uždaryti. Šiuo tarpu yra dar tik toks projektas New Yorko valstijos legislatoroje. Bet kas žino, kuo jis gali užsibaigti? Kas gali užtikrinti, kad jis netaps įstatymu? O jei toks įstatymas praeivienoje valstijoje — panašius įstatymus "technokratijos" šalininkai bandys pervartyti ir kitose valstijose, o pagaliau ir visame krašte. Del tokio nepaprasto užsimojimo prieš svetimtaučių spaudą newyorkiečiai subružo protestuoti.

23,000,000 Sumoka Įeigų Taksus

Kovo 16 d. buvo paskutinė diena užsimokėti įeigų taksus. Spėjama, kad tą dieną taksus užsimokėjo apie 23,000,000 šio krašto gyventojų, ir kad jie sumokėjo apie \$17,000,000,000 (septyniolika milijonų dolerių). Tai rekordinis taksų sumokėjimas!

Praeitą mėnesį taksus mokėjo 16,000,000 šio krašto gyventojų, o laike Pirmojo Pasaulinio karo — tik 2,985,552. Už 1941 metus taksų mokėjimas padidėjo todėl, kad taksams mokėti padaryta mažiau išimčių, vadinamų "exemptions".

Kuomet taksų mokėtojai nešė savo pinigus į federalinę valdžios įstaigas, Washingtone buvo rimtai svarstoma būdai, kaip būtų galima surasti dar \$27,000,000,000 karo išlaidoms sekamiems fiskaliams.

Lėdo departamentas sugalvojo dar daugiau kelti taksus, o taip vadinama Ways and Means komisija sugalvojo pakelti taksus ant parduodamų prekių. O kai bus sukelta ta \$27,000,000,000, tai taisybiškai bus galima atmokėti tik 46% dabar nustatytos sumos karo išlaidoms. Tokiu būdu likęs 54% bus sumokamas iš paskolų Defense Bondsais. Kad pagelbėjus išdinei sudurti galus, praeitą savaitę kongresas, be jokios opozicijos, praleido biliu šio krašto nacionalios skolas padidinti iki \$125,000,000,000. Iki šiol tų skolų buvo \$65,000,000,000. Kad palengvintų taksų našta, New Yorko valstijos legislatura rengiasi surasti būdus šios valstijos gyventojams taksus numazinti bent 25%.

Lietuvos Piliiečių Sąjungos Veikla

Lietuvos Piliiečių Sąjungos Rytų valdyba, savo eiliniame posėdyje, įvykusiame š. m. kovo 11 d. New Yorke, nutarė dėti visas pastangas L. P. S. centrinio organo sudarymui paskubinti. Konstatuodama visišką nuomonų vienodumą su čekiečiais, L. P. S. Rytų valdyba tikisi, kad iki š. m. balandžio galo bus galima sudaryti visuotinį L. P. S. atstovų suvažiavimą. Atsižvelgiant į L. P. S. numatytus tikslus, pirmiausiai į jos narių pasirijimą visomis išgalėmis dirbti nepriklausomos, laisvos ir demokratinės Lietuvos atstatymui ryt dienos laisvoje Europoje, L. P. S. Rytų valdyba mano, kad tuo reikalu turi būti padaryta principinio pobūdžio deklaracija — ponį E. Deveniene.

Brazilai Kyla Prieš Agresorius

Jau iš senai agresoriai, o ypač nacijai ir italai, yra "įkėlę koją" į Pietinės Amerikos didelę valstybę Braziliją. Iki šiol brazilai agresorius šiaip taip toleravo. Pastaruoju metu betgi prieš agresorius kilo didelio pasipiktinimo, kai jų submarinai nuskaudino keturis Brazilijos laivus. Tas pasipiktinimas išsiveržė ypač prieš nacius didelėmis demonstracijomis Brazilijos sostinėje Rio De Janeiro praeitą savaitę. Į gatves išėjo dideli žmonių būriai demonstruoti ir sukėlė rimtesnę prieš vokiečių įstaigas ir net didesnes krautuves.

Riausės buvo tokios didelės ir karštos, kad jų nustelbimui policija net turėjo šaudyti į viršų, kad išsklaidžius susirinkusius. Vienas vokiečių demonstracijos laiku visgi neiškvietė id sužuko: "Lai gyvuoją Hitleris!" Už tai jis gavo gerokai apkulti. Riausės pasikartojė net kelis sykus.

Šiuo tarpu Brazilija yra jau pertraukusi diplomatinis santykius su agresorių valstybėmis. Bet jei ir toliau agresoriai skandys Brazilijos laivus, galimas daiktas, kad Brazilija stos į aktyvų karą prieš demokratijos priešus.

Naciai Išžudė Daug žydų

Iš OKUPUOTOS LIETUVOS

DIDELIS TIRAŽAS

Bernas. — Patirta, kad lietuvių dienraštis "Į Laisvę" parduoda 120,000 egzempliorių kasdien. Vokiečių leidžiamas dienraštis "Kauener Zeitung" kasdien išleidžia 1,200 egzempliorių.

PARDAVIMAS PREKIŲ

Lisabona. — Gauta kiek žinių apie prekyvimo tvarką Kaune. "Paramos" krautuose duona parduodama kasdien. Ktos racionuotos prekės parduodamos šitaip: asmenys, kurių pavardės prasideda raidėmis A iki L gali apsipirkti nuo pirmadienio iki trečiadienio, gi visi kiti — nuo ketvirtadienio iki savaitės pabaigos.

NEIGIA MUSŲ KALBĄ

Lisabona. — Kaip matyti iš gautų Lietuvos lietuvių laikraščių, visi Vokietijos įstaigų pareigūnai tuose laikraščiuose skelbiami dviem kalbomis: pirmoje vietoje eina tekstas vokiečių kalba, o po to lietuvių kalba. Bet įdomu, kad net lietuviškų įstaigų oficialiniai pranešimai ar pareidymai skelbiami irgi dviem kalbomis ir tokiu pat tvarka, butent, pirmoje eilėje vokiečių, o vėliau lietuvių kalba. Kadaigi tokių pareidymų laikraščiuose skelbiama gana daug, tai ištiesi puslapių išena dviem kalbomis.

NAUJAS POTVARKIS

Lisabona. — "Deutsche Zeitung im Ostland" skelbia valdžios patarėjo dr. Funkenstraipsnių ryšium su Vokietijos reicho komisaro "Ostlandui" išleistu potvarkiu, pagal kurį rusų nusavintųjų namų savininkai skiriami tų namų valdytojais su teise naudotis pajamomis. Straipsnis komentuoja potvarkį. Pasak autoriaus, potvarkis reiškias "tollesnį pažangą kely į numatytąjį privatinio ukio atstatymą". Tačiau "laikas dar neatėjo perleisti nuosavybę į žemę ir miestų sklypus". Potvarkis tiktai "lygina kelių buvusių savininkams perimti savo namų su sklypais likimą į rankas".

Perduodant namus valdyman, esą žiurima, ar prašytojas esą "patikimas". Namai nebusiu duodami tiems, kurie "trukdo atstatymo pastangas". Jeigu valdytojas pasirodytų nepatikimu, tai kiekvieno metu valdymo teisė gali būti atšaukta.

NUSAVINO TEATRUS

Lisabona. — Vokiečių paskirtas komisaras Pabalčio kraštams išleido įsakymą, kuriu steigiama speciali "Ostlando" filmų bendrovė. Į šios bendrovės valdymą pereina visi kino teatrai ir jų įrenginiai, kurie buvo užtikti bolshevikams pasitraukus iš Lietuvos. Jokia kita įmonė kino srity negali Lietuvoje veikti.

Už nusizengimus numatyta kalėjimas ir piniginė baudmė kalba viena kuri šių bausmių.

PABRANGO TABAKAS

Lisabona. — Vokietijos komisaras Pabalčio kraštams išleido įsakymą, kuriu tabako prekių kainos pakeliamos 50%.

Pirkdamas papirosus arba cigaretes, pirkėjas 50% nuo kainos privalo sumokėti kaip "karo priedą".

APIE VILNIŲ

Lisabona. — Vilniaus dienraštis "Nauji Lietuva" Vyt. Mačernis atspaudė straipsni, kuriame aprašinėja Vilnių iš pilies bokšto. Mačernis aprašinėja didelį judėjimą Vilniaus gatvėse, žmonių susikimšimą ir iškilusius bažnyčių bokštus. Mačernis tvirtina, kad senovėje dabartinių bažnyčių vietoje stovėjo senovės šventyklos. Jos buvo pastatytos iš rąstų, kuriuos teko vilti iš aplinkinių girių.

LINŲ AUGINIMAS

Lisabona. — Laikraštis "Į Laisvę" rašo, kad šiauliuose veikia kelį tekstilės fabrikai, kurie priklauso vokiečių bendrovei "Ostland-Faser". Ši bendrovė buvo vokiečių įsteigta ir ji pasisavino visus su tekstile susijusius fabrikus bei įmones. "Lietukis" praneša, kad Lietuvos ukininkai turį sėmenis pristatyti jam. Tiesiog pristatinėti sėmenis aliejaus fabrikams neleidžiama. Lietuvos gyventojams įsakoma, kad linų auginimą reikia palaikyti ne tiktai dabartiniame lygy, bet ko labiausiai jį išplėsti, nes linai esą būtina tekstilės žaliava. "Lietukis" praneša, kad ateinančiai pavasario sėjai ukininkai turį apsirūpinti reikalingomis sėklomis iš savo išteklų. Jų pristatyti nesą galima. Jeigu ukininkas turi blogą sėklą, tai "Lietukis" galįs ją pakeisti geresne, bet už pakeitimą jis galįs paimti 10% pristatytos sėklos. Taip pat reikalaujama padidinti mažiausiai 25% bulvėmis apsodintą žemės plotą. Bulvių sėklai nebusiu galima gauti "norimame kiekyje", todėl ukininkai turį paruošti sėklai savo pačių bulvės.

Washington, D. C. — Nuo vasario 27 iki kovo 1 dienių Java apeliante įvyko Japonijos ir sąjungiečių karo laivų dideli susirėmimai. Tame susirėmime sąjungiečiai neteko 20 laivų, o japonai — 8. Visa Java sala jau japonų rankose.

Washington, D. C. — Suv. Valstijų karinė valdyba įsakė sumažinti vieno penktadalio gazolino pardavimą New Yorko, New Jersey ir keturiolikos kitų pajurio valstijų. Tai daromą todėl, kad agresorių submarinai gerokai pakenkė gazolino ir aliejaus pristatymui į šias valstijas. Spėjama, kad agresorių submarinai jau paleido į jurų vandenį arti pusės milijono bačkų gazolino ir aliejaus.

TEKSTILĖS FABRIKAI

Lisabona. — Laikraštis "Į Laisvę" rašo, kad šiauliuose veikia keli tekstilės fabrikai. Visi tekstilės fabrikai priklauso "Ostland-Faser" bendrovei. Kaip žinome, ši bendrovė buvo vokiečių įsteigta su centru Rygoje visam "Ostlandui" ir ji pasisavino visus su tekstile susijusius fabrikus ir kitokias įmones.

NAMAI BE LANGŲ

Lisabona. — "Deutsche im Ostland" rašo, kad per karo veiksmus Vilniuje daugelio namų languose esą sudužę stiklai.

Tuo tarpu naujų stiklų nesą galima gauti. Todėl iš langų su dvigubais stiklais vienas stiklas išimamas ir dedamas į langus, kur stiklų visai nėra. Daugelis namų pasiliko visai be stiklų, nes visi stiklai išdauzyti. Lietuvos stiklo fabrikai neveikia, nes tapo išvežtos Rusijon svarbiausios stiklo gaminimo mašinos.

TVARKO PASTĄ

Lisabona. — Vokiečiai Pabalčio kraštams yra paskyrę specialų generalinį pašto komisarą. Šio komisaro būstinė randasi Rygoje.

Atskiri komisarai yra paskirti ir atskiroms Pabalčio kraštų dalims, vienas jų yra paskirtas ir Lietuvai.

Lietuvoje paštas dar nesutvarkytas. Ukininkai reikalauja, kad jiems pristatytų ukinies spaudos, kuri yra atspausdinta, bet paštas jos nepajegia pristatyti.

Žinios-žinėlės

Stockholm, Svedija. — Iš neutralių šaltinių sužinota, kad Minsko apeliante naciai išmušė 86,000 žydų, kurie čia, savu laiku, buvo atvešti iš Vokietijos, Austrijos, Čekoslovakijos ir kitų okupuotų valstybių. Dešimtys tukstančių žydų išmušta Lietuvoje ir Latvijoje. Estijoje gyvena apie 4,500 žydų ir jie visi išmušti.

Water Valley, Miss. — Kovo 16 d. Mississippi, Illinois, Indiana, Kentucky ir Tennessee valstijų dalis nusiautė didelė audra, vadinama tornado. Per visas keturias valstijas 112 žmonių užmušta ir šimtai sužeista. Taipgi padaryta didelių medžiaginių nuostolių.

Washington, D. C. — Kovo 17 dienos vakare traukti lioterių numeriai del tų vyrų, kurie karinei tarnybai užsiregistravo vasario 16 d. ir kurie priklauso 20-44 metų metų amžiaus klasiui. Pirmą lioterijos numerį ištraukė karo sekretorius Stimpson. Bus ištraukta apie 1,000,000 numerių ir tie vyrai į karinę tarnybą bus pašaukti birželio mėnesy. Tai jau trečias lioterijų traukimas laike šio karo.

Washington, D. C. — Nuo vasario 27 iki kovo 1 dienių Java apeliante įvyko Japonijos ir sąjungiečių karo laivų dideli susirėmimai. Tame susirėmime sąjungiečiai neteko 20 laivų, o japonai — 8. Visa Java sala jau japonų rankose.

Washington, D. C. — Suv. Valstijų karinė valdyba įsakė sumažinti vieno penktadalio gazolino pardavimą New Yorko, New Jersey ir keturiolikos kitų pajurio valstijų. Tai daromą todėl, kad agresorių submarinai gerokai pakenkė gazolino ir aliejaus pristatymui į šias valstijas. Spėjama, kad agresorių submarinai jau paleido į jurų vandenį arti pusės milijono bačkų gazolino ir aliejaus.

Melbourne, Australija. — Japonai jau pradėjo vaju prieš Australiją. Keliuose punktuose jau bombardavo lėktuvais ir patirta, kad artinasi didelė japonų laivų armada. Australiją ginti kovo 15 dieną atvyko tukstančiai Amerikos karieivių.

Maskva. — Karo vyriausybės praneša, kad vien tik šiaurvakariname fronte nuo vasario 22 d. iki kovo 10 d. rusai išmušė 14,000 nacių. Tai tas frontas, kuriame apie Staraja Russa yra apsupta nacių šėioliktoji armija. Per paskutines pastarąsias penkiolika dienų rusai atsiėmė iš nacių 24 apgyventas vietas. Rusų jėgos stipriai laužiasi pirmyn link Charkovo ir jau yra prasišūję Donez baseine.

Bernas, Šveicarija. — Kovo 15 dieną Berlyne Hitleris pasakė prakalbą, pareikšdamas, kad šią vasarą naciai Rusiją nugalės, pilnai sutruškindami "bolshevikiskas gaujas". Jis pasakė taipgi, kad bus sunaikintos Suvienytos Valstijos, ir labai džiaugėsi japonų laimėjimais Tolimuose Rytuose.

Londonas. — Anglų lėktuvai sužalavo nacių karo didlaidį "Tirpitz". Taipgi anglų lėktuvai vis bombarduoja strateginius nacių punktus pačioje Vokietijoje ir užimtos valstybės. Nacių lėktuvai Anglijoje pasirodo labai retai.

LIETUVOS ATSTATYMO B-VĖS BYLA IŠMESTA IŠ TEISMO

New York, N. Y. — Musų skaitytojai jau žino, kad tulas laikas atgal buvo apskūsti į valdišką teismą Lietuvos Atstatymo Bendrovės buvę ir esantieji pareigūnai: A. Mikalauskas, A. B. Strimaitis, A. S. Trečiokas, K. Strumskis, J. Varnas, B. J. Schegaus, J. Ambraziejus ir kiti. Kol byla pasiekė savo eilės teisme, užėmė apie du metus laiko, o per tą visą laiką buvo plačiai kalbama ir musų spaudoje rašoma. Tarpe žmonių jau buvo susidariusi nuomonė, kad aukščiaui minimi žmonės nusikraudė pačią bendrovę ir jos šėrininkus ir kad teismas juos ras kaltais.

Pagaliau, kovo 11 dieną prasidėjo bylos tardymas Supreme teisme prie teisėjo J. F. Carew. Tardymas ėjo per dvi dienas. Bene ligiausiai apklausinėtas brolis A. B. Strimaitis, kuris ilgiausiai ir arčiausiai prie mimos bendrovės reikalų vedimo stovėjo. Vyriausias skundikas teisme visai nepasirodė. Po apklausinėjimo ir kitų kaltinamųjų bei liudininkų, teisėjas bylą išmetė iš teismo, pareikšdamas, kad tie žmonės kaltinami nepamatuoti. Taipgi teisėjas patvarkė, kad teismo lėšas užsimokėtų skundikai.

Savo pareiškime, teisėjas, be kita ko, pasakė: "Per visą laiką nebuvo įrodyta, kad šie žmonės veikė negerai, ar kad jie buvo bent kur apsilėidę savo pareigose. Net ir bankininkas P. J. Morgan savo šėrininkų reikalais nebut geriau rūpinėsis, kaip šie žmonės kad rūpinosi".

Iš to matosi, kad ši byla buvo bepagrindinė, arba suminėti žmonės buvo skūsti neteisėgai, o gal tik ypatingo keršto sumetimais.

Šia proga reikia prisiminti, kad musų broliai lietuviai jau nuėjo pertoli, imdamiesi negražių priemonių vieni prieš kitus. Tą, kaip sako butė teismo salėje, pastebėjo ir pats teisėjas. Todel tokio negražaus elgimosi lietuviai turėtų visomis galėmis gydytis.

Numirė Vincas Daukšys

Baigiant prirentį Tėvyne į nįjime. Per daugelį metų dirpanda, mus pasiekė liudnia ir ho Ellis Islande, kaipo vertė netikėta žinia: Brooklyne ko-jas.

vo 16 dieną iš gyvųjų tarpo pa-Velionis Vincas Daukšys sitraukė veikėjas-laikraštini-buvo labai rimto budo ir savo kas, SLA veteranas a. a. Vin- nuveiktas darbas nesididžia-cas Daukšys. Numirė sulaukęs vo. Nors jau buvo senyvas ir virš 70 metų amžiaus. Buvo pastaraisiais laikais gyveno tik kilęs iš Dilginės, Janavos vals-i-ės pensijos, bet, kiek jo kuk-čiaus, Kalvarijos apskrīcio,laus gyvenimo aplinkybės lei-Suvalku rėd. Amerikoje išgy-do, dalyvavo viešame veikime: veno ilgas metus. Iš pradžių dar reikarėis atsilankydavo dirbo angliakasyklose, ir jį Lietuvos Spaudos Klubo ir Šviesesnį gyvenimą prasimūšė SLA 126 kv. susirinkimus. Nesavo dideliu pasirijimu. Savuapleidavo ir svarbesnių lietu-laiku yra redagavęs vieną-kitą viškų parengimų.

laikraštį. Yra išvertęs nema- Velionis buvo labai pamilęs za žymesnių veikalu, jų tarpekolektavimą senoviskų pinigų. "Raislą" ir "Baltramiejaus geresnių paveikslų ir krasos Naktį". Iš prigimties taipgi ženklielį. Tikima, kad j šiuos buvo pamilęs pašyba ir yra rinkinius jis yra sudėjęs ne-nupiešęs nemaža gana vyku-nių paveikslų. Per savo istisą gyvenimą nemažai prisidėjo prie lietuviškų visuomeniskų darbų. Nemaža veikė Susivie-

Gal Padidins Kareiviams Algas

Iki šiol Amerikos kareiviai apmokami gana kukliai; net kukliau, negu Pirmojo Pasaulio Karo kareiviai buvo apmokėti. Pavyzdžiui, laike praiteito karo eilinis kareivis gautų davo po \$1 per dieną, o dabar gauna tik \$21 per mėnesį. Kadangi nemaža kareivių turi šelpti namie pasilikusius savo tėvus, tai toks atlyginimas, pasirodo, permažas ir todėl pastaruoju laiku militarė komisija Washingtono vienbalsiai priėmė įstatymo projekta, sulig kurio būtų pakeliamas kareiviams algos. Sulig to projekto eilinis kareivis gautų po \$42 kas mėnesis. Taipgi planuojama pakelti algas ir žemiausios rangos leitenantams bei laivyno žemesnės rangos karininkams. Tai dabar svarstoma kongrese.

Ispėja Prieš Diskriminaciją

Civilių Apsigynimo vyriausiasis direktorius, James M. Landis, buvo sukviestas į Washingtoną valstijų ir vietinių apsigynimo tarnybų direktorius apsvartymui problemas, kas liečia atleidimą iš pramoninių lojalių Amerikos gyventojų, kurie yra atveiami arba pabliečiai svetimos kilmės.

Direktorius Landis atkreipė dėmesį visų apyvardu direktorių į nesena išleistus pareiškimus prez. Roosevelto, generalio prokuroro ir karo sekretoriaus, kas liečia tą reikalą. Tuose pareiškimuose, nurodyta, kad galima pavokungai pakenkti šio krašto gaminius nacių punktuose pačioje Vokietijoje ir užimtos valstybės. Nacių lėktuvai Anglijoje pasirodo labai retai.

"Mes esame priversti šio laikotarpiu vartoti pasišventimą ir patarnavimą kiekvieno lojalaus Amerikos gyventojų, ir tokiu būdu svetimos kilmės žmonės neprivalo būti diskriminuojami", — pareiškė p. Landis. Sulic jo, perseikojimas ateivių arba svetimšalių piliiečių yra ne amerikoniškas žygis; žygis, kuris siekia mus suskaldyti, ko nori totalitarinės jėgos. "Aš dar kartą raginu valatijų ir pavienius apsigynimo tarybas į tai atkreipti dėmesį, turint viltį, kad jie naudos savo plačią įtekme šiame reikale. Apsaugojimas lojalių ateivių arba svetimšalių Amerikoje yra viena dalis civilių apsigynimo darbų", — pasakė p. Landis.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
FRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5229

PASTABOS

PIRMYN CHORAS — PASISVENTIMAS

KARTĄ man teko skaityti tušą pasakėdį apie artistą, pėšusį paveikslą. Jis tą paveikslą piešė per visą savo gyvenimą, ir tik po jo mirties patirta, kad piešė ne dažais, o savo krauju ir todėl tas paveikslas buvo visų labai vertinamas.

Tai buvo didelio pasisventimo žmogus tasai artistas!

Pasisventimo, bendrai imant, retuksta pas daugelį žmonių. Jo netruksta ir pas mus, Amerikos lietuvius. Daugelis mūsų žmonių pasisventusiai dirba organizacijose, už tai negaudami jokio atlyginimo. Juk, pavyzdžiui, jei ne mūsų idealistų žmonių pasisventimas, tai ar mūsų Susivienijimas būtų išbuvęs jokia didėle ir garbinga organizacija? Daugelis Amerikos lietuvių veikia ir savo tautos naudai, už tai negaudami nė vieno cento.

Siuo tarpu, tačiau, man puola į akį ypač didelis pasisventimas dviejų žmonių, kuriais yra Kazys Steponavičius ir Adelė Steponavičienė, SLA 208 moterų kuopos narė. Jie dviejų pastangomis jau per daug metų Chicagoje gyvuoja Pirmyn choras. Tai, neabejotinai, vienas iš geriausių lietuvių chorų Amerikoje. Šis choras anais metais lankėsi Lietuvoje ir už savo gražų pasirodymą susilaukė entuziastinių aprašymų Lietuvos spaudoje. Medžiaginės naudos nei vedėjams nei choro nariams už tai nebuvo. Šis choras nesvetimas ir svetimtams. Dar visai neseniai jis Chicagoje laimėjo pirmą dovaną-kontestą. Šio choro dainavimą kovo 8 dieną teko girdėti ir man. Su tokiu choru negėda pasirodyti bile kur. Jis gražiai dainuoja liaudies dainas, bet jam dar bene geriau sekasi dainuoti nelengvi operų kuriniai. Jis savo dainavimu gali sužavėti ir sužaloti netik eilinį klausytoją, bet ir muzikos profesionalą. Šis choras kelia netik savo vardą, bet ir visų lietuvių vardą kur jis tik pasirodo.

Be Pirmyn choras neišdygo per naktį. Jis išauklėtas dviejų žmonių dideliu pasisventimu. Jo išauklėjimui reikėjo didelio pasisventimo ir visų choro narių, kurie iš to neturi jokios medžiaginės naudos. Juk, pavyzdžiui, kad ir atvykimas iš Chicago į Brooklyną už mažą atlyginimą išpildyti vieną programą, tai jau didelis pasisventimas!

Šio choro dainavimu turėtų pasigėrėti visi Amerikos lietuviai. Bet ne visiems pasiekiamas Chicago. Ne visas lietuvių kolonijas gali pasiekti ir Pirmyn choras. Todėl, man rodosi, kad būtų labai gerai, jei SLA seimo rengimo komisija rastų proga Pirmyn chorą pasikviesti į Pittsburghą ir duoti jam galimybės pasirodyti prieš Amerikos rinktus lietuvius — senus ir jaunus veikėjus, kurių laike seimo Pittsburghe bus nemaža.

Aš nujauciu, kad Pirmyn choras sutiktų. Bet jo pakvietimas priklauso nuo seimo rengimo komisijos. Todėl, ką sakote seimo rengimo komisija? Pagalvokite apie tai, ir gal rasite galimybes tą Amerikos lietuvių pažibą atgabenti į Pittsburghą laike S. L. A. seimo.

Pranas Eimutis.

SLA Seimas

PRAEITAS Pildomosios Tarybos suvažiavimas oficialiai nustatė SLA 42-ro seimo datą ir vietą. Sulig to nustatymo, sekantis seimas prasidės birželio 29 dieną ir tęsis iki liepos 4 dienos, arba kol bus išbaigta pagaminta dienotvarkė. Seimas įvyks William Penn viešbuty, Pittsburgh, Pa.

Suvažiavime dalyvavęs SLA vice prez. brolis J. K. Mažunka pranešė, kad SLA 3 apskritys seimo rengimu jau gyvai susirūpinęs ir pasistengs jį kogržiausiai surengti. Jis taipgi paaiškino, kad išrinkta seimo rengimo komisija ir pramogų rengimo komisija. Pramogų, sulig brolio J. K. Mažunkos pranešimo, bus tik dvi: piknikas ir vakarienė. Bet tie parengimai bus puikūs. Mažai pramogų rengiama todėl, kad tuo tarpu Pittsburghe įvyks ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros seimas, tai norima duoti proga ir šios organizacijos seimo rengimo komisijai vieną-kitą pramogą surengti. Tai tikrai brodiška!

Kaip matome, seimas jau čia pat. Todėl jį seimui turėtų pradėti rengtis kiekviena SLA kuopa bei kiekvienas lietuvis, norintis jame dalyvauti, nes be delegatų, priprastai, j mūsų seimus suvažiavimą nemaža ir pašalinės publikos — svečių. Kuopos visų pirma turėtų pasirūpinti prirengti gerų įnešimų, o taipgi išrinkti daug ir gerų delegatų; tokių S. L. A. veikėjų, kuriems mūsų Susivienijimas prie širdies ir kurie su SLA reikalais susipažinę kogeriausiai. Mums rodosi, kad gerų delegatų išrinkimas ir gerų įnešimų įteikimas — tai du svarbiausi dalykai, kurie gali seimą padaryti pasekmingu ir naudingu visai mūsų organizacijai ir visai mūsų tautai.

Todėl, rengkimės j seimą, kuris jau taip arti!

Histerikai

AN AIS metais Amerikoje buvo atsiradę kokie tai "technokratai", kurie skelbė naujoviškas teorijas gyvenimui tvarkyti. Sulig tų teorijų, jei visas darbas, pavyzdžiui, būtų atliktas mokslisku apskaičiavimu ir jei viskas būtų atliekama moderniškausiomis mašinomis, tai užtektų žmogui dirbti per 15 metų po kelias valandas kasdien, ir po to jau visai nereikėtų dirbti — visą gyvenimą gyventų kaip koks ponas. Bet ta jų teorija nepirigijo. Laikiniai buvo dingę ir patys "technokratai". Tik pastaruoju laiku jie vėl "atgijo", ir "atgijo" dar su naujoviškesnėmis teorijomis. O kadangi, matomai, spauda tų jų teorijų veltui negaršina, tai jie, nusipirkę laikraščiuose vietos už pinigus, siulo tas teorijas Amerikos valdžiai, jei ji nori laimėti šį karą. Siulo viską suvalstybinti ir, pagaliau, siekia to, kas Amerikai būtų žalinga, kas pačioje Amerikoje sudarytų vien kitais nepasitikėjimą.

Mes nesigilinsime į tų žmonių teorijas, nes tai ne mūsų reikalas; mes tik norime atkreipti dėmę į vieną tiesiog labai žalingą jų siulymą. Butent, jie gundo Amerikos valdžią panaikinti svetimtųjų kalbomis leidžiamas laikraščius, svetimomis kalbomis visokius garšimus, radio programus; panaikinti svetimtųjų organizacijas, fraternales draugijas, neatsižvelgiant į tai, ar tos organizacijos bei draugijos įsteigtos politiskais, komerciniais, kultūriniais, mokliskais, meno, kalbos ar kifokiais tikslais.

Iš to matosi, kad tie žmonės yra užsimoję sukelti neapykantą tarpe Amerikoje gyvenančių žmonių ir dabartinės valdžios. Tai norėjimas sudrumsti ramų gyvenimą, kas taip sekmingai pavyko atsiekti dabartinei valdžiai, priešaky esant visų mylimam prez. Rooseveltui. Tiesa, gali būti yra Amerikoje tokių organizacijų, kurios turi vienokius ar kitokius palinkimus savo valdžioms, kurios užsimoję nugalėti Ameriką. Bet juk patį valdžią tokių draugijų veikimą paseka. Daugelis organizacijų (pavyzdžiui

mūsų Susivienijimas) yra su Amerika susigyvenę visu širdingumu ir visuose reikaluose Ameriką remia. Tai kokių tikslu reiktų tokioms organizacijoms uždaryti? Kokiais sumetimais reiktų sulaikyti tuos laikraščius, kurie yra tiltu tarpe svetimomis kalbomis kalbančių žmonių ir valdžios?

Mums išrodo, kad minimi "technokratai", siuldami Amerikai taip nedemokratiškus užsimojimus prieš svetimtaučius, teikia meškos patarnavimą tarpe Amerikos ir tarpe svetimtųjų, gyvenančių šiame krašte. Ir šitai esant, mes juos galime pavadinti tik histerikais, pasitikėdami, kad mūsų vyriausybė j jų zaunas nekreips jokios dėmes.

Raudonasis Kryžius

RAUDONASIS Kryžius yra plačiai veikianti tarptautinė labdaros organizacija. Jo skyriai pasiekia kad ir mažiausius pasaulio kampelius. Raudonasis Kryžius gelbsti žmones, ištikčius vienokios ar kitokios nelaimės. Jie gelbsti ir karius laike karo.

Kuomet anais metais Lietuva kėlėsi iš po didėsės audros-karo griuvėsių — jos žmonėms buvo reikalinga pagalba. Tuomet Lietuvoje dar nebuvo Raudonojo Kryžiaus skyriaus. Tuomet Lietuvai gelbėjo Amerikos Raudonasis Kryžius. Ši labdaros organizacija, vienokiu ar kitokiu budu, yra pagalbėjusi ir Amerikos lietuviams.

Jau kuris laikas Amerikos Raudonasis Kryžius tęsia vaju, tikslu sukelti \$50,000,000 gelbėjimui Amerikos karių. Vajus čia gana sekmingai, bet dar reikia gerokos sumos pripildyti kvotą. Amerikos lietuviai nemaža aukų sudėjo Raudonajam Kryžiui, minėdami Vasario Šešioliktą. Tai buvo gražus lietuvių gestas ir geras atsidėkojimas! Bet to dar neužtenka. Reikia dar daugiau! Todėl, prie kiekvienos progos, kur tik galima, parinkime aukų Raudonajam Kryžiui. Paaukokime šiai mielaširdingai organizacijai ir patys. Raudonasis Kryžius neužmirš už tai mus ateity.

Lėšų Fondo Nedatekliai

ŠIUO noriu išreikšti savo mintį reikale S. L. A. lėšų fondo nedatekliaus. Teko skaityti daug argumentų, raportų ir aimanavimų delei istuštėjimo SLA lėšų fondo. Kiekvieną sykį daroma išvados, kokių tai "taupinimo" sumetimų. Manoma tą fondą papildyti kokių tai magišku budu. Bet aš magijai netikiu.

Tikrenybėje, del lėšų fondo istuštėjimo niekas tinkamą neišreiškė, tai yra niekas nepasisakė, kokiū budu būtų galima tą fondą subalansuoti. Tiesa, brolis J. J. Nienius Tėvynės No. 4 išreiškė savo mintį, kaip būtų galima dalinai papildyti SLA lėšų fondą. Mintis neblogo, bet tai tik laikinas dalykas, nes netrukus ir vėl pasikartotų tie patys trukumai.

Todėl reikia jieskoti kitokios išeities. Dabar SLA nariai moka po 15c. kas mėnesis j SLA lėšų fondą. Toks patvarkymas ir mokėjimas galioja jau per 20 metų. Bet tie 15c. šandien neturi tos pirkimo ir samdymo vertės, kokią turėjo virš 20 metų atgal. Vien tik paštas pabrango apie trečdaliu. Darbininkų algos irgi pakilo. O kur popiera, švieša, apšildymas? Kur telefonai, telegramai ir kitokios smulkmenos? Jų kaina irgi žymiai pakilus.

Tokiu budu, pasirodo, kad tie 15c. šandien turi tik apie 8c. vertę, palyginus su 15c. verte 20 metų atgal. Mes visi tai gerai žinome. Taipgi žinome, kad ir maistas bei kitokios pragyvenimo reikmenys pakilo kelis arba keliolika sykių daugiau. Tiesa, podraug pakilo ir darbininkų algos. Iš to aišku, kad ir SLA Centre dirbančių darbininkų algos turėtų būti normalėje proporcijoje padidintos.

Mano supratimu, kitokios išeities nėra, kaip tik reikia duoti SLA seimui nešimas, kad pakeltų po 5c. kas mėnesis SLA reikalams; tai yra, kad vietoje dabar mokamų 15c., mokėtų po 20c. kas mėnesis. Tai, gali būti, išlaikytų lėšų fondo lygsvarą.

J. SUTKUS, SLA 193 kp. sekr.

Motina

KETURIŲ VEIKSMŲ DRAMA

Parašė PR. BAJORAS.

(Tąsa)

JONAS — Kaipgi, ištiesų, jautiesi, Juozeli? Geriau kiek?

JUOZUKAS — Jaučiuosiu neblogoi, tik...

JONAS — Jei galčtum užmiršti apie savo motiną?...

ANTANAS — Nelaimingas vrikas...

JONAS — Tu jos vis dar ilgiesi?

JUOZUKAS — Kad aš kitaip negaliu...

JONAS — Paklausk manęs, sunau — užmiršk apie ją! Jei ji tave būtų širdingai mylėjusi, nebut tave apleidusi...

ANTANAS — Ištiesų, gera motina nebutų taip padarius.

JUOZUKAS (Verksnoja) — Kam taip kalbėti?...

JONAS — Gydytojas, dabar Antanas ir visi kiti žmonės panašiai kalba — užmiršk apie ją!... Tuomet ir man bus geriau ir tu pasveiksi...

JUOZUKAS — Tėtuši...

JONAS — Sunau, mudu ir taip del jos jau daug nukentėjome... Laikas atėjo, kada turime susiprasti, naujai gyventi pradėti...

ANTANAS — Judviem jau senai reikėjo apie tai pagalvoti.

JONAS — Ak, Mare, kiek tu man nesmagumų padarei!... Kaip tu mudviejų gyvenimą sugriovei!... Visos viltys, visos mano svajonės, pastangos, visas triušas buvo nukreipta į vaiką... Mania, kaipio tėvas, pagalbėsiu man tapti žmogumi, išleisiu j mokslus, idant vėliau jis būtų naudingas ne tik pats sau, bet ir kitiems žmonėms... Bet dabar?.. (Apkabina vaiką, karštai bučiuoja) Pasistengk, Juozeli, nusiraminti...

JUOZUKAS — Bandysiu... Bet...

JONAS — Gerai, sunau, gerai!... Dabar ir man širdis bus ramesnė...

JUOZUKAS — Tėtuši, aš noriu eiti į sodą pasivaikščioti.

JONAS — O bažnyčion su mumis neisi?

JUOZUKAS — Aš... aš vėliau atbėgsiu!

JONAS — Gerai, eik. Tik buk geras, neluidėk... (JUOZUKAS išeina)

8.

ANTANAS — Ištiesų, vaikas nekaip išrodo... JONAS — Dienų dienomis viena ir ta pati pasaka: motina, motina... Stengiuosi jam įkalbėti, kad ji jau mirus, jos nėra... Bet jis vis savo...

ANTANAS — Jei Petrė jį širdingai pamylės, bus gerai, o jei ne — tai...

JONAS — Taigi, jei... (Keliasi) Na, bet mudu užsiplepėjome... Jau laikas... Mudviejų laukia... Tuojau prie reikalo, bažnyčion... Ilgai neims, bažnyčia čia pat... Sugrįšiva ilgai neims, bažnyčia čia pat... Sugrįšime štai šituo takeliu... Eikime... Prie naujo gyvenimo!... (Snekučiuodami JONAS ir ANTANAS išeina)

9.

ONA (Įeina su RAULU. ONA nuilus, supykus) — Tai vis tavo kaltė! Jeigu butum vyras — butum pats paėmęs, parašęs, išaiškines kaip reikiant ir viskas but buvę tvarkoje!... Dabar gi mataj prie ko prieita!...

RAULAS — Vis mano kaltė! Onute, ką tu kalbi ir kam dabar mane bereikalingai erzinti?!

ONA — Jei moteris turi vyrą, tai to vyro pareiga ją užlaikyti taip, kad jai nē plaukes nuo galvos nenukristų!...

RAULAS — Na, jau, na — parodyk, ar daug plaukų netekai?!

ONA — Nesityčiok!...

RAULAS — Onute, už ką dabar mudu ginčiamės?... (Maloniai) Na, imk ir pagalvok... Na, tik pabandyk...

ONA — Galvojau!... Jau keletas dienų galvoju!... Ir kas iš to?...

RAULAS — Taigi, dar kartą apsvarstyk — kas iš to?... Juk mes darēm visa, kas buvo galima padaryti: pasakojom jam — neklause, rašēm Marej — neatvažiavo... Savo atlikom ir ko daugiau reikia?... Kam dabar už tai pykintis?

ONA (Atvėsdama) — Bet jį manęs prašė...

RAULAS — Ir manęs prašė...

ONA — Bet dabar?...

RAULAS — Nu, kas dabar?... Kas, brangiųjų?... (Glaudžia Oną prie savęs, lengvai bučiuoja. Ta sutirpsta Raulo glėby) Onu-

te, mudu geriau šitai... Ką čia perdaug svetimais reikalais rupintis... Užmirškim apie tai... Taip?...

ONA — Gerai tu sakai... Bet... man... taip... nesmagu...

RAULAS — Kodel nesmagu?

ONA — Tave taip įskaudinau...

RAULAS — Tai, niekis... Viskas bus gerai...

ONA — Taip?!... Užmiršti?!...

RAULAS — Žinoma, žinoma, Onute... (Vėl bučiuojasi)

10.

VESTUVNINKAS I (Įeina svyrudamas) — Račys... Krosnis... Krosnis... Račys...

ONA — Ką jis ten zarpa?... (Už scenos girdisi šliubinis maršas, dainos)

VEST. I (Pamatęs Oną su Raulu) — Klausykite, aš manau tamstos esate išmintingi žmonės, todėl ar negalėtumet man išrišti vienos painiavos?...

RAULAS — Kame dalykas?

VEST. I — Koks skirtumas yra tarpe Račio ir Krosnies?...

ONA — O kodel, tamsta, nori tai žinoti?...

VEST. I — Ot, taip sau...

RAULAS — Skirtumas visai paprastas: Račys gyvena čia, o Krosnis ten, anoje pakalnėje...

VEST. I — A, štai kaip!... Na... manau... suras...

ONA — Kas?... Ką suras?...

VEST. I — Aš tik taip sau... (Eina) Tai galvelė, oi-oi, galva!... Paprasčiausio dalyko negaliu atsimiti... Račys... Krosnis, Krosnis... Rašys... Pasigėriau, kaip tikras girtuoklis... Kaip tikras latras... Na, bet gana!... Niekad daugiau!... Niekad daugiau!... Prisiekiu!... (Išeina bambėdamas. ONA ir RAULAS juokiasi)

11.

RAULAS — Ir pavaišino gi Jonas savo svetelius!

ONA — Matomai patenkintas.

RAULAS — Nebus patenkintas tokią sumanią, gražią ir turtingą moterį gaudamas!...

ONA — Bet mudu, Raulai, bėgkiva vidun!... Gal jau išėjo bažnyčion!... (ONA ir RAULAS išeina. Už valandėlės įeina JUOZUKAS su MARE)

12.

MARĖ — Taj tu Juozelis, Jono Račio sunus?... Tiesa?...

JUOZUKAS — Taip...

MARĖ — Ačiu tau, Juozeli... Jei ne tu, tai dar kaž kiek bučiau turėjus klaidžioti...

JUOZUKAS — Dažnai pasitaiko miesto žmonėms uky paklysti.

MARĖ — Tiesa... (Sustoja, dairoši, žiuri j bažnyčią, j tolį, paskui j Juozuką)

JUOZUKAS — Nors aš tamstos nepažįstu, bet tu man taip patinki, tokia gera... Klausinėji manęs apie tokius dalykus, kurių niekas neklausia...

MARĖ — O, man labai patinka mažj vaikai!... Bet žinai, prisėskim mudu ant žolės... Aš nuvargusi, kol pasilsėsiu, galėsim daugiau pasikalbėti...

JUOZUKAS — Gerai... (Susėda. MARĖ taikosi prie jo prisiglausti, bet nedrįsta)

MARĖ — Bet tu, Juozel, išrodi toks nuliudęs, nesmagus... Skauda tau ką?...

JUOZUKAS — Ne... Aš sveikas...

MARĖ — Neišrodi...

JUOZUKAS — Man tik taip nesmagu...

MARĖ — Kodel gi tau taip nesmagu?

JUOZUKAS — Et... Bet, jei paklaustum, papasakočiau...

MARĖ — Kodel ne?... Sakyk... Klausysiu...

JUOZUKAS — Motinos ilgiuos!... Kadaise aš turėjau labai gerą motiną, bet ji mane ir tėvelį pametė... Tėvelis dabar sako, kad ji mirusi, bet aš tam netikiu... Aš vis jos dar laukiu sugrįstant... Ir man rodos, kad ji sugrįs...

MARĖ (Sudreba) — Tavo motina mirusi?...

JUOZUKAS — Tėvelis taip sako... Pasakoja, jis pats matęs, kaip ją gatvekaris sutrynė... Et, bet ar supaisysi, ką jis kalba... Aš jo kalboms netikiu...

MARĖ — Netiki?!...

JUOZUKAS — Ne!... Aš vis tik ilgiuos ir laukiu jos sugrįstant... (Pauza) A, kad aš dar nors kartą, nors vieną mažą kartelį turėčiau progos savo motiną pamatyti!... (Marė nori jį apkabinti, bet neišdrįsta)

MARĖ — Ir kas gi būtų, jei tu ją pamatytum?...

JUOZUKAS — Man labai-labai būtų smagu!... (Už scenos girdisi vargonai)

MARĖ — Ką tu darytum, ką sakytum savo motiną pamatęs?...

(Daugiau bus)

Ar Prisikels Lenkų Karalaitis Kazimieras?...

DAR mažas budamas, girdėjęs žmones kalbant, buvęs Lenkijos karalaitis Kazimieras jau po mirties pasirodydavo žmonėms, kaip stebuklingas ir gyvenęs senovėje iškastų pilių ir piliakalnių urvuose. Buvo pasakojama, kad jis turįs su savim penkias dešimtis raitelių-kareivių, kurių kiekvienas turįs po baltą, kaip sniegas, arkli. Tie visi arkliai, esą, pabalnoti išpuoštais-brangiiais balnais. Ir visi tie kareiviai turį po durtuvą ant ilgo koto. Seniau, budavo pasakojama, karalaitis Kazimieras su tuo savo kareivių pulku pasirodydavo kaimiečiams kas septyni metai. Ypač pasirodydavo rudens laiku, kada naktys ilgos ir miglotos. Karalaitis Kazimieras su savo raiteliais jodinėjęs pamiškiais ir pro mažus kaimus. Jis visuomet vengė joti per miestus. Tuomet netik lenkai, bet ir sulenkėję lietuviai sakydavo:

“Nesiesilokime, gyvendami po Rusijos priespauda! Turėkime viltį ir ištvermę, nes carizmo vergija mus tik laikinai spaudžia. Tikėkime tam, kas buvo senovėje mūsų vadų parašyta, kad atjos garbingas Lenkijos karalaitis Kazimieras su savo raitelių pulku ir savo ragine truba taip garsiai užtrubys, kad net žemė sudrebės! Tuomet bus ženklas visiems, jog atėjo pasiluosavimo valanda Lietuvai ir Lenkijai iš po Rusijos caro vergijos”.

Aš prisimenu vieno kalvio pasakojimą. Jis sakė, kad 1852 metais tulame dvare dirbęs prie kito kalvio kaip mokiniš. Tą metą buvo nepaprastai ankstyvas ruduo. Dažnai smulkus lietus linojo ir šaldavo. Žemė apsidengdavo ledu, kaip stiklu. Vieną dieną į kalvę atėjo daug ukininkų, prašydami jų arklius pakaustyti.

“Mes dvieje”, — pasakojo tas kalvis, — “dirbome susilę iki vakaro sutemai. Vakare daug ukininkų nuėjo atgal į savo namus arkliais nekaustytais, nes mes nesuspėjome visus arklius pakaustyti tą dieną. Po vakarienių bekalbant apie praeitos dienos įspūdžius, išgirdome beldimą į duris iš lauko pusės. Mano žmona atidarė duris ir pamatė lauke stovintį kareivį, kuris buvo pilkoje uniformoje, su balta kepure ir už pavadžio laikė didelį-baltą arklį. Tas nepažįstamasis raitelis kalbėjo lietuviškai ir prašė, kad pakaustytume dvidešimt penkis arklius iki dvyliktos valandos nakties. Tai pasakęs, tas kareivis dar pridūrė: ‘Jei suspėsite tai padaryti — gausite užmokėti grynau auksu už savo darbą’...”

Nustebęs, kalvis tik pečiaus pakraipė ir pasižadėjo arklius pakaustyti iki paskirto laiko, tuojau pasiūdamas į kaimą savo sunų pakviesti dar du pagalbininkus, mokančius kalvio darbą.

Už kelių minučių tas raitelis atvedė iš miško dar dvidešimt keturis arklius. Visi tie arkliai balti, dideli ir pabalnoti. Buvo labai nuostabu, kad visi tie arkliai sekė pasukę vieną raitelį be jokių palydovų ir nei pavadžiais nesukabinė.

“Tokių arklių mes nebuvome matę savo gyvenime”, — pasakojo kalvis. “Turėdami išanksto nusikalę daug pasagų, darbą atlikom greit. Dar buvo penkiolika minučių iki dvyliktos, kai visi arkliai jau buvo pakaustyti. Prieš pat dvylikta į kalvės vidų įėjo, mūsų manymu, pats Lenkijos karalaitis Kazimieras. Jo šviesiai pilka uniforma ir balta kepurė, auksu papuošta, žibėjo. Jis užklausė mus lietuviškai: ‘Ar jau pakaustėte arklius?’ Bet aš atsakiau lenkiškai: ‘Juz!’”

“Mes visi matėme, kaip karalaitis laikė pilną sauja auksinių pinigų. Bet mums bežiurint į jį — jis išnyko, kaip dūmai iš pypkės... Tuo pat laiku išnyko ir visi arkliai, lauke stovėję”.

“Sekančią dieną, vos pradėjus dirbti kalvėje, iš netolimo miško, iš kurio buvo atvesti tie balti arkliai pakaustyti, atėjo senas-žilas diedukas. Mes su juo pradėjome kalbėtis apie praeitos nakties keistą atsitikimą. O tas diedukas nusišypojo ir tarė: ‘Kada karalaitis jus paklausė, ar jau pakaustėte visus arklius, reikėjo atsakyti lietuviškai jau, o ne lenkiškai jus! Tuomet karalaitis būtų jums apmokėjęs gausią auksiniais pinigais už jusų puskakčio darbą’. Tas diedukas kalbėjo ir toliau: ‘Aš nemanau, kad nekalba čia lošė didelę rolę. Veikiausiai jis išnyko todėl, kad karalaitis laikas buvo išsibaigęs, nes jau buvo dvylikta valanda’”.

Kalvis pertraukęs dieduko pasakojimą ir paklausęs:

“Gal praeitą naktį buvo ne karalaitis Kazimieras, bet Lietuvos kunigaikštis Gediminas?” Senukas pakreipė galvą ir grieš-tai užginčijo:

“Ne! Čia yra didelis skirtumas: Lietuvos kunigaikščio Gedimino raitelių arkliai širmi ir raiteliai šarvuoti, o praeitą naktį tamstos matėte baltus arklius”...

“Tuos žodžius ištaręs, senukas nuėjo atgal į mišką”.

Tatgi, ar prisikels kada nors lenkų legendaris karalaitis Kazimieras?

J. A. KAZLAUSKAS.

Kur Pasuks Hitlerio Jiega ši Pavasarį?

KOMUNISTISKOS Rusijos didelės pergalės karo lauke gal but jau traukiasi prie užbaigos. Artinasi pavasaris, artinasi ir kritiška valanda, kada ir vėl sovietai turės susiremti su savo priešiu, kuris žiemos laike, strategiškai išskaičiavimu, atsižadėjo užgriebtos sovietų teritorijos, pasitraukdamas atgal.

Yra žinotina, kad Hitleris išnaudo ir su daug stipresne jiega, puls sovietus, kad juos galutinai sunaikinti ir užkariauti prasidėjus pavasariui aušti.

To visas pasaulis nujaucia, o sovietai tą geriau už visus žino, nes jie jau yra pergyvenę kritišką karo momentą, kada Maskva buvo apsupta ir tik per didelį žmonių ir armijos pasiryžimą atlaikė.

Dabar paaiškėjo, kad Hitlerio karo industrija be perstojo dirba įvairias karo įmones ir daugiau ištobulintu atžvilgiu ir tokias, kurios bus negalima sunaikinti. Naciai patys giriiasi, kad jų karo produkcija yra pralenkus Amerikos ir jos alijantų, sudėjus į kruvą.

Hitlerio naujas planas, maž-daug, yra toks, kaip aiškina amerikų užsienio karo vienas korespondentas. Pirmiausia, kad suklaikyti alijantų pagalbą Rusijai, tai reikia sunaikinti alijantų komunikacijos kelius, per kuriuos ateina ta pagalba. Reikiama, jis turi atkirsti alijantus nuo Rusijos ir izoliuoti ją taip, kad ji viena turėtų kariauti ir budavoti savo militarišką mašiną vien iš savo krašto šaltinių ir resorsų, kurių stoka dar neišsibuliniusi industrijai. Kad atsiekti tą, Hitleris suplanavo uždaryti Indijos okeaną ir Arctic vandenyną. Dabar Libijoj kariaujantis vokiečių generolas Rommel, yra spėjama, trumpu laiku pradės ofensivą per Egiptą, iš kur jis galėtų dasigauti iki Suez kanalo ir tokiu būdu uždaryti kelią britams iš vieno galo Raudonąsias juras. Kad tai naciai galėtų atsiekti, tai jie prašys turkų, kad jie leistų nacių legionams pereiti per jų žemę, kur jie jau turėtų atvirą kelią į Irak ir Mosul aliejaus laukus. Vėliau okupacija Aden'o prie pietinio galo Raudonųjų jurų ir Bender Shapur geležinkelio pradžios trans-Iranian geležinkelio linijos iki Persų įlankos ir tuo būdu nukirstų Amerikos komunikacijas su vidur-ryčiais.

Jei šis planas naciams pavyktų, tai būtų mirtinas smugis sovietams, nes britų alijantų armija būtų sukoncentruota Egipte, kad išgelbėjus britų armiją iš sunaikinimo sląstų. Tuo pačiu sykiu, Hitleris galėtų panaudoti savo liekamą jurų spēką, kad užstoti komunikacijos vienintėlį kelią per Archangel į Rusiją, kur rusai tikrai būtų atkirsti nuo alijantų siunčiamos pagalbos.

Iš nacių didelio spaudimo neokupuotos Francijos, aišku, kad jie nori gauti iš Vichy valdžios Madagascar laivynui stočių. Nors ir nenoromis, bet Vichy valdžia spaudžiama per nacius ir japonus turės pasiduoti ir daugiau teritorijos užleisti, nes kitos išieigos ir nėra pasiskirti.

Aš čia tik trumpai ir paviršutinią paminičiau apie nacių ankstyvo pavasario planą, pasiremdamas angų karo korespondentų informacijomis. Bet, analizuojant vokiečių karo padėtį dabar, tai atrodo, kad tas planas yra galimas ir geriausias atsiekimui užsibriešto tikslo. Jei naciai nugalėtų rusus, būtų vienas iš skaudžiausių smugių britams ir Amerikai, nes jų priešai tikrai sustiprėtų įvairiomis karo įmonėmis ir jau lygiai stovėtų su šia šalimi visokiais atvejais. O kas reikalingiausia yra dabar jiems,

tai aliejus, kurio stoka jie greitai pajaus. Pati Amerika atsidurtų kritiškoj padėty ir dideliame pavojuje, nors niekas nenori pergalės tų Europos ir Azijos banditų. Jei Hitleriui pasisektų tas planas, ir jei alijantams pasisektų sutruškinti savo priešus, karas būtų ilgas ir daug kainuotų žmonių gyvenybe ir turtu.

Artinasi pavasaris ir į trumpą laiką pamatysim visko, o gal Amerika strategiškai būdu galės Hitlerio planus padaryti beveičiais ir žlugimą hitlerizmo ant visados. Lauksim ir gelbėsim demokratiją visokiais budais, kad ji nežūtų ir kad pasaulio žmonių nebūtų pavergt. SAULĖS BROLIS.

Svečiuose Pas “Raisto” autorių

(LAISKAS IŠ LOS ANGELES)

ELEKTRINIS traukinys neša pro palmių sodus ir alėjas, artyn į švelnią mėlyną-rausvą Sierra kalnų sieną, kuri stuko lyg paveiksle, lyg neegzistuojanti, ir dengia pietų Kaliforniją nuo visos Amerikos. Pasadenoj ta siena — visai kaimynystėj. Einu, traukdamas saulėtą tylą į savo vidų ir stebiuosi, kad mieste taip tylu gali būti. Tai čia gyvena rašytojas Upton Sinclair, kurio knyga apie mūsų brolių Jurgį, vargusį Chicagos skerdyklose, padarė daugia, negu kuri kita knyga per pastaruosius du šimtu metų. (Žodžiai dabartinio Suv. Valstijų vice prezidento, buvusio žemės ukio sekretoriaus). Naujai malonus jausmas plusta aplinkui mane skaisčiame saulyne, kai žengiu, įieškodamas gatvės, kurią Sinclair pažymėjo savo pakvietimo laiške. Tai retas jausmas! Įsivaizduok, Lietuvoj, vaikas skaičiau Vilniaus “Pelkių” laidą, — tada atrodė, kad knygos daromos iš ne šio pasaulio medžiagos, o štai dabar — pamatysiu jos autorių!

“Dar keturios minutės!”, tarė žmogus ant dengto priebučio, man beinant skersai gatvę į surastąjį numerį. Abu pažiurime į laikrodį, — tikrai, atvykau anksčiau, negu skirta. Bet šis žilas, labai paprastas žmogus manęs laukė lauke, vaikščioldamas ant priebučio. Jeigu ne kvietimas ir ne tikslus numeris ir ne tos “keturios minutės”, sakytum šiaip geras žmogus, kuris ką tik nuskuto žolę pas namus, vaikštinėja. Bet, atmintike, tai šimtų tukstančių tos knygos autorius, kurio tik “Raistas” išėjo apie 30 kalbų ir daug laidų visame pasauly.

Pati vėliausia laida yra ispaniška, išleista 1941 metais, Argentinoj. “Los Envenenadores de Chicago”, Editorial Tor, Buenos Aires. Musų broliai, kurie ten vaikštinėja tarpe tokių pat palmių, skaito, nes ispaniška jau daugelis moka. Pas mus čia 1939 metais “Raisto” laidą pakartojo “Laisvė”. Man tuos dalykus parodė autorius savo knygomis kvepiančiame darbo name, kur žila, rimta sekretorė judina didelį rašytojo darbo ratą (daug knygų autorius leido pats). Ant stalo matau vėliausias jo knygas, išleistas “pripažintų” leidyklų. Apie jas čiažė ir raizė plunkanos žymiausiuose literatūros leidiniuose Amerikoj.

Upton Sinclair tebėra jaunas. Jo žili plaukai atrodo tik tokia rūšis jaunikačio plaukų. Sveikas kaip ridikas, lietuvis pasakytų. Kalba ramiai, maloniai.

Susėdome po kaitria saule, neapdengtomis galvomis. Sinclair vienmarškintis. Rašytojas sako: “Tuos pačius, štai kalnus iš

Vai Tu Žirge...

Vai tu žirge, žirge,
Žirge juodbėrėli,
Vai ko nusižvengė
Vėlai vakarėlį.

Ryt anksti rytelį
Kelionėlėn josi,
Lygiajam laukely
Į karužę stosim.

Sužvangęs kardeliai,
Sudundęs laukeliai,
Susiubuos giružė
Ant aukšto kalnelio.

Ten žvengsi, žirgeli,
Žirge juodbėrėli,
Mano mundierėlį
Močiutei parnešdams.

O dabar nežvenki
Tėvelio stonelėj,
Negraudink močiutės
Aukštajam svirnely.

LIAUDIES DAINA.

čia mafo me mes, kuriuos mato ten, arčiau prie jų, milionieriai!” Minint milionierius, Sinclair pamini ir kokį ten milionierių, gyvenantį Miami, Floridoj, kuris prieš kelis metus pasakojęs “davęs visą medžiagą” Sinclair’ui parašyti “Raistą”. Nei to milionieriaus, nei kitų autorių neprisimena “davus visos medžiagos”, bet jis žino, jog tada sutiko daug visokių žmonių pas skerdyklas, nuo darbininkų iki daktarų, advokatų ir politikierių. Ne visi jie buvo lietuviai. (Ir aš girdėjau pasaką, nuo skirtingo asmens, Chicagos “Bričporte”, kad tai jis “davęs visą medžiagą” apie “Raistą” Sinclair’ui)... Kas numano kaip rašytojai dirba, gali įsivaizduoti paprastais rubais žmogų su pietų skardine po pažascia, kuris visur sukinaisi ir niekas į jį nekreipia dėmesio. Tai tokiu būdu Sinclair tada rinko medžiagą tarpe skerdyklų darbininkų. Jis gyveno apie du mėnesius skerdyklų viešbuty, turėjo nusipirkęs už 10 centų lietuvišką žodyną, matė lietuviškas pavardes ant iškabų ir kitur, o “visa knygos pradžia” buvo, kai jis įsekė paskui, pamatęs lietuvių vestuves sugrįvusias į karčiamos salę... Tai čia jis pagriebė tą “Sudiev, kvietkeli tu brangiausias!” posmelį, kuris visuose vertimuose paliktas lietuviškai.

Aš tik čia pirmu kart išgirdau, kad “The Jungle”, “Raistas”, buvo nufilmuotas! (Ar daugelis lietuvių matė ir atmena tą filmą-paveikslą?). 1914 metais, kada filmas tik pradėjo imtį svarbius kurinius filmuoti, vienu iš tokių kurinių ir buvo parinktas “Raistas”. Filma turėjo didelį pasekimą. Chicagoj ji buvo uždrausta, bet New Yorke ir Los Angeles mieste buvo ilgai rodoma. Jokių pajamų autorius iš to negavo. Priešingai, jis dar nupirko tą filmą, kai bendrovė susmuko, sumokėdamas 200 dolerių ir davė rodyti kur tik buvo pagedaujama; dabar filma atiduota į muziejų.

Lietuvių sutikti senai neteko autoriui. Tik prieš kelis metus “koks ten” redaktorius iš Naujosios Anglijos atsilankė, kai važinėjo po Californiją.

Autorius užrašo man savo porą knygų ir prideda kruvelę smulkesnių leidinių. Man išėinant, Pasadenoj saulė taip pat žemė teberiedinėja. Smagu!

Lietuviai turime aplankyti autorių dažniau, nes visgi, jis lietuvių vardą ir net lietuviškos dainos posmą, išnešėjo po visą pasaulį! Juk “Raistas” yra išverstas net kiniskai!

AREJAS VITKAUSKAS.

Lenkijos Ekspansija Be Agresijos...

THE Polish Review” antram numeryje dėtas įžanginis straipsnis “Poland’s Historical Commonwealth. Expansion without Aggression”. Jame paminėta, kad 1918—1920 metų Lenkijos teritorija tesudariusi 35% Lenkijos-Lietuvos Jogailos laikų valstybes. Tos valstybės sienos buvusios imperijos maštabo. Lenkija tokių sienų pasiekusi be agresijos karų. Didžiausią pažangą teritorialiam valstybės išsiplėtimui Lenkija pasiekę pasekoje unijos su Lietuva. Suminėta Krevos aktas ir Jogailos veddybos. Pasakytą, kad Krevos aktas numatė visos Lietuvos teritorijos inkorporaciją į Lenkijos valstybę, nors tai niekada nebuve įvykinta ir toji unija buvusį “lygus su lygiais ir laisvo su laisvais”. Toliau suminėta baltgudžių įtaka Lietuvos valstybėje, kurią vėliau pakeitė lenkai. Krikštą Lietuvai priėmusi iš lenkų rankų ir nuo to momento visas Lietuvos pasaulis perėjęs į lenkų įtakos orbitą. Straipsny išskaitliuotos gėrybės, kurios krikšto dėka atatekusios Lietuvos bajorijai.

Straipsny pereinama šitokios išvados: “Visi šių dienų Centralinės ir dalinai Rytų Europos obalsiai ir pasakymai dėl reikalo keltui tautų susijungti kruvon prieš Vokietijos tirianąjį netik anuo metu egzistavo Lenkijos istorijoje, bet buvo jau tada įgyvendinti. Tai esą įrodymas, kad jie ir vėl gali būti realizuoti”.

Straipsnio tendencija aiški be komentarų.

L. G. K.

Praeities Patyrimas

VISCOUNT Cecil knygoje “A Great Experiment”, išleisto Londone 1941 m., tarp kita rašoma ir apie Lietuvą. Cecil buvo dažnas Britų delegatas Tautų Sąjungoje ir jam teko daug ir dažnai susidurti su lietuviais ir Lietuvą liečiančiais klausimais. Jis tarp kita suminėdamas Vilniaus bylą rašo: “...Ištisais mėnesiais, dargi metais, Tautų Sąjunga stengėsi per garsų belgų delegatą, Hymansą, rasti sprendimą, bet be pasekų. Aš nemanau, kad bent viena pusė būtų buvusi patenkinta bent kuria jo sugestija. Jos (Lietuva ir Lenkija) priklausė prie “visa arba nieka” ginčo partnerių tipo, kuriems kompromisas reikė pralaimėjimą. Vienu laiku tulas Lenkijos generolas Želigovskis okupavo Vilnių, svarbiausią ginčijamos srities miestą. Lenkijos vyriausybė buvo jo atsižadėjusi, bet vėliau aprobavo jo veiksmus. Tai buvo apie jį, kad Balfour’as viešam Tarybos posėdy pasakė: “Sis ambicingas generolas nežinia nuo ko priklausęs, tebėra okupavęs ginčijamą teritoriją”.

Toliau Cecil sumini Ambasadorių Konferencijos sprendimą ir, kad Lietuva nesiliovė dėl jo protestavusi. Cecil sako, kad Tautų Sąjungos esąs nuopelnas, kad išvengta karo. Jis baigia: “Tai buvo melancholiška demonstracija, vėliau pasikartojusi, kad tarpininko pastangos be jėgos nėra efektyvios”.

L. G. K.

Mintys

LAISVĖ yra brangiausia dovana, kurią gamta suteikė žmogui. Lietuviai nori laisvės — su principu ir teisingumu.

Išmintis yra dvasinė saulė, kuri aušta tyros širdies horizonte ir tvindė jį pažinimo ir permatymo spinduliais. Išmintis yra įkvėpimo medžio vaisius ir proto gėlių išsuikos.

Muzika iškvepia savo harmonijas atmosferoje; melodija kvapningais simbolais visur pina savo žinias. Bet vien tas, kas gyvena sieloje ir garbina prie meilės aukuro, tegali nugirsti dieviškų vargonų mistinio gaudimo aidą ir suprastį gyvenimo muziką.

Dvasinio mokslo įgijimas yra tikras kiekvienos sielos siekimas.

Jeigu mes esame laimingi, mes turime laikyt savo palaimos lempute, kad jos spinduliai kristų į aptemusias širdis.

Aš gyvenau muzikos ir poezijos sapnų pasauly. Aš gėriau dieną ir naktį iš putojančios džiaugsmo versmės. Retkarčiai aš tikrinau pats save, jog pasiekiau savo dvasinės prigimties viršūnę ir supratau savo kristalinės širdies troškimus.

Siela yra šviesa. Siela yra meilė. Tu esi meilės žiedas šio pasaulio bergždžiuos laukuos.

Visa, kas gyvena, yra dvasia; visa, kas miršta, yra medžiaga.

Skraidyk savo mintimis. Skrisk persitikinimu. Skrisk meile. Tuomet tu pajusi skraidymo džiaugsmą.

Tavo džiaugsmas yra mūsų džiaugsmas. Kada žavinti mylavimo gėlė pražydi žemėje, nauja žvaigždė gimsta Begalybėje.

Poetas, atžabojęs savo liežuvi, šitaip prabilo: “Kvapningesni už heiotropą, kuris išsisą metą žydi, brangesni už cinoburinius laiškus ant candalių lentelių, yra tavo bučikai, o skaisčioji!”

Gamta yra dvasios liepsnojančių rankų instrumentas. Žmogaus kunas yra rubas, kuriame dvasia gyvena. Dvasia yra visų gyvų esybų, visų negyvų daiktų siela.

Žmogaus protas yra minties imperija, idealų daržas, teisybės žvilgsnis, realybių kasykla, takas, vedęs į didybę, visų atradimų ir radinių versmė; mastas, kuriuo visi daiktai matuojami.

V. J. B.

Šaipokas

MANĖ ESĄS ŠLUBAS

Gerokai išsigėres, tulas žmogus ėjo namo. Ėjo taip, kad jo viena koja buvo ant šalygatvio, o kita — gatvėje. Aišku, eidamas šlubavo. Tai pastebėjęs, policistas ilgokai jį sekė, o pagaliau sulaukė ir pasakė:

“Eik šen su manim! Aš tau pagalbėsiu, nes tu esi girtas”.

“Ačiū Dievui!” — sušuko girtasis. — “Aš maniau, kad aš esu šlubas”.

SLA Reikalai ir Veikla

Atsisaukimas į SLA 2 Apskričio Kuopas

Mass. valstijos SLA 2 apskričio kuopoms ir visiems nariams yra gerai žinoma, kad 2 apskričio jaunuolių komitetas rengia puikų ir didelį balių balandžio 10 d., Sheraton Hotel, 91 Bay State Road, Boston, Mass. Vienas jaunuolių komitetas negali atlikti to didelio darbo pasekmingai, todėl yra reikalaujama ir kviečiama viso apskričio kuopos ir narių į pagalbą prisidėti prie šio didelio ir sekmingo darbo įvairiais būdais. Kviečiame kuopas organizuoti busus ir mašinas vykimui į rengimą puikų balių, kad jį padarius sekmingu ir nuosekliu. Taigi nepraleiskime nei vienos valandos veltui be agitacijos arba pardavinėjant balius įžangos tikėtus, ir sykiu yra didelis apgarsinimas sielant tikėtai.

Jau liko labai mažai laiko, vos pora savaitių, todėl imkime visi jaunuoliai ir seniai šio didelio darbo, nes šiame baliuje bus visiems vieta, kaip jaunuoliams taip pat ir seniems, praleisti linksmai laiką ir sykiu susipažinti vienos didelės SLA šeimos nariams, nes tokie dideli parengimai duoda progą geresnei energijai prie veikimo ir gavimui daugiau narių mūsų didžiulei organizacijai. Taigi visi nariai kviečiami butinai prie šio didelio ir puikavės balius surengimo.

M. Stakionis,
SLA 2 apskr. pirm.

Springfield, Ill.

IS SLA 158 kp. susirinkimo

SLA 158 kp. susirinkimas įvyko kovo 1 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. P. Rautkis. Susirinkime dalyvavo visi kuopos viršininkai. Praeitą susirinkimo protokolą skaitytas ir priimtas, kaip skaitytas.

Iš Centro gauta laiškas, prašant paliudyti blanką brolio Latuko. Vienbalsiai nutarta jam suteikti pašalpą iš Našlių ir Našlių Fondo.

Ligonių lankytojai pranešė, kad sergantieji nariai užsilaiko sulig daktaro patvarkymu. Ligoniams linkime pasveikimo. Reportas priimtas su pagyrimu.

Išrinkta parengimų komisija iš keturių narių. Taipgi išrinkta įnešimų komisija iš trijų narių.

Nutarta sekantį susirinkimą šaukti atvirutėmis, nes tame susirinkime rinksimės Pildomąją Tarybą. Todėl, gerbiamieji nariai esate prašomi nepamiršti to susirinkimo ir jame skaitlingai dalyvauti, nes rinkimai Pildomosios Tarybos yra svarbus reikalas mūsų organizacijoje. Mes turime išrinkti nuosirdžius vadus, kurie ištikimai tarnautų mūsų Susivienijimui ir pravesių ramybės kelią tolimesnei ateičiai. Mes norime, kad ramybės žiburėlis nušviestų visus mūsų darbus ir reikalus, o kad nesuįspratimai organizacijoje dingtų iš mūsų tarpo.

Butų labai malonu, kad susirinkimus lankytojų kodidesnis narių skaičius ir kad sektų mūsų visos organizacijos eiga. Tai yra mūsų visų priderystė, kurią mes turime pildyti. Mes turime žinoti, kas mūsų organizacijoje darosi, o sužinoti galime tik lankydami susirinkimus.

Broliai ir sesutės: stokim į tvirtą vienybę! Juk matom, kad partijos nieko gero neduoda, o vien žudo brolišką vienybę. Stokime į vieningą veikimą! Juk žinome, kad vienybėje — galybė. Nors kartą išpildykite savo pradžią: lankykite kuopos susirinkimus.

I minimą susirinkimą busite pakviesti per raštininką ir jums bus priminta, kad už neatsilankymą galėsite būti baudžiami. Susirinkimas įvyks kovo 29 d., prirastose vietose.

K. J. Civinskas, koresp.

Lawrence, Mass.

IS SLA 41 kp. susirinkimo

SLA 41 kp. susirinkimas įvyko kovo 1 d. Po trumpų pasikalbėjimų, nutarta iš kuopos išduoti pirkti Defense Bonds už šimtą dolerių.

Atsisakė išėjimo pareigų protokolų sekretorius Antanas Balčius, nes išėina į Dėdės Samo karinę tarnybą kovo 3 d. Užbaigdamas savo darbą, jis pasakė trumpą kalbėlę iš savo veikimo, atsisveikindamas su visais kuopos nariais. Jis pasakė: "Kam patiku ar nepatiko mano darbas dirbant sykiu, atleiskite man, nes aš laikinai pasitraukiu iš jūsų tarpo. Aš išvažiuoju į St. Valst. karo tarnybą". Į Balčiaus vietą išrinkta sekretorius Phyllis Lapinskaitė (jaunuolė). Labai smagu, kad jaunuoliai užima komitete vietas ir stvoja į darbą. Tai pagirtinas dalykas.

Pranešta apie rengiamąjį jaunuolių didelį balių, kuris įvyks balandžio 10 d., kurį rengia SLA 2 apskritis Sheraton Hotel, 91 Bay State Rd., Bostone. Po pasikalbėjimo, nutarta nejuokais rengtis, nes jau trumpas laikas. Del parėjimo buso ir surašinėjimo narių važiuoti į balių igalioti jaunuolės Julė Brazauskaitė, Phyllis Lapinskaitė ir Genovaitė Borisaitė.

Iš Lietuvos Selpimo Fondo pranešimo. L. S. F., susidėjęs berdrai su Lietuvių Draugijų Sąryšio komitetu, rengia lietuviškus šokių Klubo svetainė. Visas pelnas skiriamas d. l. Suv. Valstijų Raudonojo Kryžiaus. Tam reikalui iš kuopos išduota paaukota \$10. Iš dekgatų veikimo raportas priimtas vienbalsiai.

Perkeliamas susirinkimas

Mėnesinis SLA 41 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 12 d., todėl kad balandžio 5 dieną pripuola Velykos, tai vieną sekmadienį nukeliama vėliau. Taigi neužmirškite balandžio 12 d., 2 val. popiet, L. U. Klubo svetainės, kur įvyks labai svarbus susirinkimas. Visi nariai butinai dalyvaukite, nes bus balsavimai Pildomosios Tarybos ir kožno nario yra pareiga balsuoti. Gerbiamieji ir gerbiamosios, neužvilkite savo mėnesinių mokėsių — užsimokėkite laiku, kad nebutumet suspenduoti.

M. Stakionis.

Grand Rapids, Mich.

IS SLA 42 kp. susirinkimo

SLA 42 kp. susirinkimas įvyko kovo 2 d. Atlikus kitus reikalus, kalbėta apie kuopos išvažiavimą.

Paskutiniu laiku priimti trys nauji nariai. Kiek laiko atgal priimti J. Kluonius ir O. Metelionienė. Praeitam susirinkime priimta A. Birgilaitienė.

Kuopa pirkė Defense Savirgs Bonds.

Sekantis kuopos susirinkimas bus svarbus, nes bus rinkimai SLA Pildomosios Tarybos ir rinkimai delegatų į SLA seimą. Užrašomi nariai, kurie norės dalyvauti kuopos išvažiavime birželio 7 d. J. J. Bachuna kurorte, Prospect Point. Yra ir daugiau svarbių reikalų.

Kiekvienas kuopos narys tur: butinai atsilankyti į se-

kantį kuopos susirinkimą. Kurie neatsilankys — gali but nubausti.

Sekantis kuopos susirinkimas bus šaukiamas atvirutėmis. Jeigu kurie negautų atvirutės, tegul skaito šį pranešimą oficialiu pakvietimu. Sekantis kuopos susirinkimas įvyks paprastu laiku, balandžio 6 dieną.

P. Greičaitis.

Dorchester, Mass.

Padėka

Norime išreikšti širdingiausių padėkos žodį draugams ir prieteliams, kuris mus neužmiršo sirgimo laikotarpiu. Pirmiausia dėkojame dr. Mikalioniui, kuris turėjo daug darbo kol mus grąžino atgal kelio sveikatos. Ačiū dr. Mikalioniui trusui, mes jau beveik kaip ir sveiki ir neužilgo tikimės buti visai sveikais. Taipgi ačiūojame už linkėjimus SLA prez. adv. Bagociui ir jo žmonai, SLA sekr. dr. Vinikui, išdu globėjui St. Mokuo ir jo žmonai, Tėvynės štabo nariui M. L. Vasil, dr. Kapociui, pp. Norkunams, Veniams, Sungailiams, Kropams, Amsiams, Ivoškams, Jokubienams, Apšiegams, Dragaišiams, Anjankams, Kasmauskams, Namaksiams, Slažiams, Bratėnams, Zokams, Vironiams, Pranaičiams, Šmitams, Zukams, Brazevičiams, Štoniams, Petruiliams, Lekiams, Arlauskams, Vinčiams, P. Ivoškevičienei, Pirminienei, Savickienei, panelei Miliauskaitėi, p. Vileišiui, Jokubauskui, Mockevičiui. Naudžiunui, P. Jankauskui ir Protaps.

Taip pat norime išreikšti širdingą ačiū už dovanas St. Dariaus Postui 317, Amer. Legionui, St. Dariaus Moterų kuopai, Sandaros Moterų Klubui, Sandaros 7 kuopai, Doreh. Amer. Lietuvių Piliiečių Klubui ir pp. Akunevičiams.

L. J. ir O. Stasiuliai.

Dorchester, Mass.

A. a. Juozas Siaurys

SLA 359 kuopa neteko savo labai mylimo nario, a. a. Juozo Siaurio, kuris su šiuo pasauliu atsiskyrė sausio 27 d. Numirė staiga nuo širdies priepuolio. Dideliame nuliūti me velionis paliko dar jauną moterį Teklę Siauriene, sunų Albertą, kuris tarnauja Suvienytų Valstijų kariuomenėje, dukterį Akielę, kuri dažnai lietuvių palinksmina savo maloniomis dainelėmis per radio ir vienokio bei kitokio pobūdžio suėjimuose. Taipgi velionis paliko daug draugų ir pažįstamų.

Velionis palaidotas sausio 31 d., naujos Kalvarijos kapinėse, Boston, Mass.

A. a. Juozas Siaurys buvo vos sulaukęs 53 metus amžiaus ir buvo plačiai žinomas Bostono aplinkoje. Buvo draugiško ir malonaus būdo žmogus. Dalyvaudavo lietuvių visuomenės darbuose ir reidavo kiekvieną prakilnų darbą. Buvo laisvos minties. Priklausė prie Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto pašalpinės draugijos, So. Bostone ir prie SLA 359 kuopos apie 11 metų. Paėjo iš Vikiškių kaimo, Atašavos parapijos, Panevėžio apskrčio.

Velionio laidotuvsė dalyvavo daug draugų ir pažįstamų. Jo karstas buvo apdėtas gyvųjų gėlių vainikais, tarp kurių buvo ir nuo SLA 359 kuopos. SLA 359 kuopa neteko rimto, draugiško ir malonaus nario bei darbuotojo, kuris bus ilgai minimas draugų tarpe.

SLA 359 kuopa reikiška kolegialausia užuojauta velionio šeimai jų nuliūdimo valandegiu. O tau, mielas drauge, linkime ramiai išlėtis naujosios tėvynės žemėje.

W. V. Anesta.

St. Louis, Mo.

Mano pareiškimas

Apleisdamas SLA 214 kp. finansų sekretoriaus, organizatoriaus ir korespondento pareigas, ir kaip buvęs 20 distrikto generalis organizatorius, šiuo noriu pareikšti, kad savo užsibrėžimą atsiekiu. SLA 214 kp. nariai galite gerai atsiminti, kaip trys metai atgal aš nesykį susirinkimuose sakiau, kad mūsų 214 kuopa turi turėti nemažiau kaip 100 narių, nes tuomet turėjome tik 49 narius. Šiandien S. L. A. 214 kuopoje yra jau net 112 narių. Tai reikiška, kad mano svajonė išsipildė.

Be to, per tuos tris metus mes turėjome tris pasekmingus ir pelningus balius ir tris kuopos bankietus. Nekurie nariai, tuos parengimus prisimindami, ir šiandien sakau, kad "bankietis prisilinksmintome geriau, negu kokiose vestuvėse". Taipgi 1940 m. mūsų kuopa pasiuntė savo delegatų į Chicago's seimą. Todėl galime pasididžiuoti, kad mūsų kuopa yra bujojanti, o ne merdinti. Kuopa ir pinigais nepasčiausia stovi ir nariams nereikia mokėti asesmentu, kaip kad pirmiau reikėjo mokėti. O jei kuopa viso to pasiekė, tai aiškus dalykas kas nors turėjo dirbti, kad visus sumanymus sąžiningai ir teisingai atlikti ir pelno padaryti.

Per visus tris buvusius važius ir aukštinį konkursą man pasisekė prirašyti apie 150 narių į SLA 214, 88, 314 ir 363 kuopas. Šį darbą aš skaitau dideliu, nes kol naują narį prirašai, reikia nemaža pasikalbėti, kiekvienam atskirai išskaičiuoti mokėstis ir išpildyti aplikacijas; reikia prižiūrėti, kad daktaras išegzaminuotų. Tokiu būdu prisieina dar daug susirašinėti ir vizitų padaryti kol pilnai užbaigi nario prirašymą. Bet nežiūrėti visa to, aš tariau širdingai ačiū visiems tiems, kurie per mane prirašė prieš SLA: ačiū jiems už pastikėjimą manimi, nes daugelis iš aplikantų net kvitos nereikalavo iš manęs už savo įmokėtas trijų mėnesių duokles. O man buvo vistiek, ar kvita išduota, ar ne: visų pinigai buvo pasiūsti į Centrą ir jokių komplikacijų nebuvo, nes nei viena aplikacija man nebuvo sugrąžinta pataisymui ar del bent kokio netikslumo.

Todėl, rašydamas šį savo pareiškimą, noriu pasidalinti savo atliktu darbu del SLA su lojaliais šios kuopos nariais, kurie moka atskirti gerą nuo blogo ir kurie gyvena bei mąsto savo protu, o ne kokiu baubu įbauginti suvedžiojimui jų protu.

Štai ką apie mano atliktus darbus man rašo SLA Pildomoji Taryba: "Balandžio 24 d., 1941 m. Mr. Walter Domash, organizatorius SLA 214 kp. Gerbiamas Tamsta: Varde visos Pildomosios Tarybos ir varde viso SLA Centro, tariau Tamstai širdingą ačiū už darbavimąsi mūsų S. L. A. labui". Pasirašė SLA sekr. M. J. Vinikas.

Antras laiškas iš vasario 14 d., 1942 m. "Mielas Brolis Domash: Labai nemaloni man žinia, kad netekau nuosirdaus, rupestingo ir sąžiningo bendradarbio, kokiu Tamsta buvote, tvarkingai vedėte kuopos reikalus ir visuomet nuosirdžiai bendradarbiavote su Centro raštine. Negalėdamas niekuo kitu Tamstai atsidėkoti už tą Jūsų pasiūlytą darbavimąsi SLA labui, prašau priimti bent mano nuosirdžiaus padėkos žodį, kurį tariau ne vien savo vardu, bet ir visos organizacijos vardu. Jūs savo gražiais ir naudingais darbais organizacijos reikaluose užsitarnavote daugiau, negu padėkos žodį. Todėl man labai malonu Jums padėkoti už Jūsų pasiūlytą darbavimąsi SLA labui. Kartu

nuosirdžiai prašau Tamstos ir toliau nepasitraukti iš SLA ugdymo darbų fronto, nors ir prisiėjo Tamstai nukentėti nesmagumus, kuriuos sudarė nesuvaldomas žmonių pavaldis ir blogi norai. Su laiku galėsis ir gėdinsis savo darbų, kurių bloga valia Jums nesmagumų sudarė". Pasirašė "Broliai, Jūsų M. J. Vinikas, SLA sekr."

Todėl, broliai ir seserys: Matote, argi man reikia ko sarmatyti už mano atliktus darbus del SLA labo, kad negalėčiau žiūrėti žmonėms į akis? Aš gyvendamas St. Louis, Mo., per 34 metus esu šiek-tiek žmonėms gero padaręs arba gerų patarimų davęs tiems, kurie turėjo bent kokį reikalą su manim. Bet blogo, tai netik kad niekam nesu padaręs, bet ir nepatariau niekam, kad kas ant blogo išeitų. Ir šiandien, ačiū Dievui, Abrahamas jau rengiasi siųsti telegramą, bet mano gyvenimo rekordai yra švarūs ir 100% teisingi, taip jau ir mano kreditas yra 100% geras.

Prie užbaigos, turiu padėkoti SLA sekr. dr. M. J. Vinikui už taip aukštą kainuojamą man prisūstą laisvą ir Pildomąją Tarybą už įvertinimą mano atliktu darbu del SLA labo.

Walter Domash,
SLA 214 kp. narys.

Rockford, Ill.

IS SLA 77 kp. susirinkimo

SLA 77 kuopos susirinkimas įvyko kovo 1 d. Narių susirinko nemažai, vienok šiame susirinkime nieko svarbesnio nesvarstėm, atlikom kuopos bėgančius reikalus, gavom vieną naują narę panele Grubeliu, dukterį mūsų buvusio pirminko brolio Grubelio. Malonu gauti tokių narių kaip p-lė Grubeliu, nes yra inteligentiška mergina, gražiai lietuviškai kalba ir gera lošėja.

Parengimų komisijos narė sesuo Grubeliene išdavė raportą iš Lietuvos nepriklausomybės minėjimo, kurio pelnas skiriamas Raudonajam Kryžiui. Pasekmės buvo geros, nes pelno liko virš 50 dolerių, kuriuos parengimų komisija perdus Raudonajam Kryžiui.

Ligonių lankytojai pranešė, kad brolis Morkunas serga su nulaustu ranka, o sesuo Motusevičienė eina sveikyn.

Brolis Deltuva, kaip prot. sekr., šiame susirinkime nedalyvavo, nes kaip jau pirmiau pranešiau, kad jis vasario 15 d. ant lėdo paslydo ir nusilaužė collar bone, tai jo vietą užėmė brolis Grubelis.

SLA Centro valdyba bus renkama sekanciam susirinkime, balandžio 5 d. Apie tai visiems nariams bus pranešta atvirutėmis.

Baigiant susirinkimą, atėjo brolis William Labuskas prie pirminko ir pareiškė apgalvestaumą, kad negalėjo dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės parengime, už tai dabar aukėja \$5.00 del Raudonojo Kryžiaus. Auka priimta su delnų plojimu. Malonu, kad mūsų brolijoj randasi tokių gerasirdžių žmonių. Prie šios progos turiu pareikšti, kad brolis Labuskas turėjo svarbią priežastį, kad neatsilankė į Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą. Mat vasario 14 d. jis turėjo didelę šventę — sidabrinį jubiliejų.

Ponai Labuskai švęsdami 25 metų vedybimo gyvenimo sukaktį, esu tikras, kad jie vedė sekmingą vedybinį gyvenimą, nes išaugino du gražius ir dorus sunus, turi nuostabią namą ir abu gerą sveikataj ir visai neseniai abu Labuskai yra nemažai dirbę mūsų SLA 77 kuopoj. Taigi šia proga sveikinu pp. Labuskus su sidabrinu jubiliejum ir linkiu geroj sveikataj laimingai sulaukti aukštinio jubiliejaus.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Cleveland, Ohio

SLA 362 kuopos veikimo

SLA 362 kp. susirinkimas įvyko kovo 1 d. Paaiškėjo, kad narys J. Vaikšnora randasi ligoninėje, kur jam buvo padaryta operacija. Lankytojai pranešė, kad jis serga, bet nepavojingai. Linkime broliui Vaikšnora greito pasveikimo.

SLA 362 kp. labai svarbus susirinkimas įvyks balandžio 12 d., 2 val. popiet. Susirinkimas yra perkeliamas, nes pripuolė per Velykas. Visi kiti susirinkimai bus laikomi kas pimas sekmdienis 2 val. popiet.

Kurie nariai nedalyvavote kovo mėnesio susirinkime, įsitėmykite adresą naujos vietos, 905 E. 141-st Street, šis pranešimas bus oficialis. Tame susirinkime rinksimės SLA Pildomąją Tarybą ir taipgi rinksimė delegatus į sekantį seimą. Kadangi Pittsburghas mums netoli, tai delegatų siuntimas nedaug kainuos.

Kuopos komisija išdavė raportą, kad iš kuopos balius, įvykusio vasario 14 d., pelno liko keletas dešimčių dolerių. Publikos baliuje buvo neperdaugiausiai, bet pelno pasidarie. Ačiū balius rengėjams ir darbininkams, nes visi darbo sutartinai ir viską sunaudojome. Aš kaip balius rengėjas noriu paačiuoti visiems balius darbininkams. Mano

supratimu, kuopos garbė bujoja ir narių broliškumas priklauso nuo mūsų pačių, ir kokią kuopą mes padarysime, tai tokią kuopą ir turėsime.

Dabar yra paskelbtas SLA amžinas vaju, todėl kol aš įstengiu ir turiu energijos darbuotis — darbuosiuos. Taipgi prašau ir visų narių prisidėti prie to pažangaus darbo ir padėti man budavoti mūsų S. L. A. 362 kuopą. Prašau pakalbinti tuos lietuvius, kurie dar nepriklauso prie SLA ir jie matysite, kad sunku prikalbinti — pridukite man jų vardus ir adresus, taj aš pabandysiu juos pakalbinti ir paaiškinti apie SLA ir gal bus galima prirašyti.

Užuojauta

Broj Vaikšnora patiko skaudai nelaimė: jam buvo padaryta operacija. Ligonij lankytojas pranešė, kad ligonis randasi namie ir jau sveiksta. Turiu pažymėti, kad brolis Vaikšnoras yra atsižymėjęs 362 kp. eidamas fin. sekr. pareigas per 11 metų ir gerai suprato organizacijos reikalus. Jo laiku nebuvo pastebėta nei mažiausios klaidos. Metai atgal pasitraukė iš fin. sekr. pareigų del gyvenimo sunkių sąlygų. Varde SLA 362 kp. širdingiausiai velinam tau broli greitai pasveikti ir sykiu dalyvauti mūsų sekamuose susirinkimuose.

Anna Jerašuniene.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai išrašyti kovo 14, 1942

Išmokėtos pomirtinės

JONAS ŽEMLECKAS, 131 kp., Norwood, Mass., gimęs gegužio 30 d., 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 1 d., 1932 m. Numirė sausio 10 d., 1942 m., nuo širdies ligos. Velionio moteriai, Elzbietai Žemlekienei, pomirtinės išmokėta \$300.00

ALEKSA MATULEVIČIUS, 266 kp., Castle Shannon, Pa., gimęs rugpjūčio 3 d., 1877 m., Suvalkų rėd., Seinų apskrityje. Prie SLA prisirašė spalio 6 d., 1918 m. Numirė vasario 9 d., 1942 m., širdies liga. Velionio moteriai, Pranei Matulevičienei, pomirtinės išmokėta \$300.00

Viso \$600.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$18,300.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

V. STRAVINSKIENE, 1 kp., Kingston, Pa. Sirgo 12 savaitių \$36.00
K. SUTRIS, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 3 s. ir 2 d. 30.00
A. MALAKAUSKAS, 25 kp., Stoughton, Mass. Sirgo 8 s. 48.00
K. RAULINAITIS, 30 kp., Scranton, Pa. Sirgo 2 s. ir 3 d. 30.00
B. BACEINAS, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 3 s. 13.50
V. SLESEVICH, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 3 s. 18.00
M. MASAITS, 46 kp., Terre Haute, Ind. Sirgo 5 d. 7.50
F. SUTKUS, 63 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s. ir 1 d. 19.00
A. BAZIS, 87 kp., So. Omaha, Nebr. Sirgo 3 s. ir 3 d. 21.00
L. DRUKTENAS, 95 kp., Coal Center, Pa. Sirgo 7 s. 84.00
J. KRUVELIS, 103 kp., Johnston City, Ill. Sirgo 2 s. 18.00
C. BROWN, 105 kp., Dayton, Ohio. Sirgo 5 s. ir 5 d. 70.00
K. GENAITIS, 126 kp., New York, N. Y. Sirgo 4 s. ir 6 d. 24.00
Z. ŽILVITIENE, 134 kp., Chicago, Ill. Sirgo 7 s. ir 4 d. 67.50
T. SVEGŽDA, 141 kp., So. Fork, Pa. Sirgo 9 s. 108.00
U. GERDIENE, 161 kp., Christopher, Ill. Sirgo 2 s. 6.00
A. WINITSKY, 164 kp., Frackville, Pa. Sirgo 15 s. ir 3 d. 75.00
J. RIMKUS, 167 kp., Joliet, Ill. Sirgo 1 s. 6.00
M. SURVILA, 178 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 s. ir 4 d. 39.00
J. KARALIUNIENE, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 5 s. ir 5 d. 26.25
M. TADOLNIKAS, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 1 s. ir 1 d. 10.50
J. TRINAISTICH, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 2 s. 12.00
M. MIKULSKIS, 194 kp., Roxbury, Mass. Sirgo 7 s. ir 3 d. 67.50
P. JURGELIS, 198 kp., Akron, Ohio. Sirgo 6 s. ir 2 d. 67.00
T. ANDRUKIENIENE, 205 kp., Schenectady, N. Y. Sirgo 3 s. ir 3 d. 15.75
Z. GALINAUSKIENE, 284 kp., Gary, Ind. Sirgo 10 s. ir 5 d. 65.00
M. STASULIS, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 9 s. 54.00
K. SPILLIUS, 301 kp., Cicero, Ill. Sirgo 8 s. 72.00
J. AMBRAZAS, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 8 s. ir 1 d. 73.50
S. GRIGALIUNAS, 367 kp., Port Chester, N. Y. Sirgo 5 s. ir 2 d. 32.00

Viso \$1,206.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$10,454.50

Nauji nariai

K. RANDIS, 7 kp., Pittston, Pa. apdr. N 1-500, paš. skyr. II
H. DALYDA, 18 kp., Westville, Ill. apdr. N 1-500, paš. skyr. II
P. KAZAKAUSKAS, 36 kp., Chicago, Ill. apdr. N 1-500, paš. skyr. I
F. SINKEVICH, 77 kp., Rockford, Ill. apdr. N 3-250
S. KALINOUSKI, 77 kp., Rockford, Ill. apdr. N 3-250, paš. skyr. I
V. MILLER, 178 kp., Chicago, Ill. apdr. N 1-1000
K. YUCIUS, 235 kp., Albany, N. Y. apdr. N 1-500, paš. skyr. II
V. WAICEKAUSKAS, 364 kp., Chicago, Ill. apdr. N 3-250

VAIKŲ SKYRIUS

J. NORBONT, 50 kp., Binghamton, N. Y. apdr. N 1-500
A. W. POWDER, 77 kp., Rockford, Ill. apdr. N 1-250
D. POWDER, 77 kp., Rockford, Ill. apdr. N 1-250
M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

SLA Kuopos Rengkitės į SLA Seimą Birželio 29 = Liepos 4 dd.

SLA MOKYKLOS MOKINIŲ CHORAS, KURIS DALYVAUS PROGRAMO PILDYME KOVO 22 D., HARTFORD, CONN.

Hartford, Conn.

Zymus parengimas

Kovo 22 d., 2:30 val. popiet, Amer. Liet. Klubo salėje įvyks vaidinimas senai laukiamos gražios komedijos "Daktaras iš Prievartos". po vadovyste žymaus scenos meno artisto, gerb. Juozo P. Luko. Šis meniškasis parengimas susidės iš vaidinimo gražios, juokingos, romantiškos komedijos, gražaus melodramatiško muzikališko prologo ir gražaus dainų koncerto. Vaidinime dalyvauja 11 lošėjų, parinkti iš New Britaino ir Hartfordo jaunos kartos lietuvių ir lietuvaikių. Šiems jauniems talentingiems menininkams vadovauja gerb. Lukas, p-lė Marytė Čeponytė ir mokyt. p. Jonas Poškus, Jr., scenos meno technikas.

Visi vaidintojai pasiriję žavėti Hartfordo lietuvius savo vaidinimu.

Visas meniškasis programos bus didelė naujanybė vietos ir apilinkės lietuviams. Komedija labai juokinga, kupina romantiškų scenų, vaidintojai komedijos visi jauni gražaus personalo, jaunos kartos lietuvių. Gėl melodramatiškas muzikalis prologas susidedantis iš gražių dainų, šokių ir poetiškų dialogų muzika padidins bus didelė naujiena ir neapsakomai įspūdingas. Ši veikalą išpildys dainininkės, šokikės ir naratoriai, SLA mokyklos mokinės po vadovyste artisto p. Luko, chorvedės p-lės Čeponytės ir mokyt. p. Jono Poškaus.

Šie mūsų jaunieji menininkai gestuliuos ir kitose kolonijose. Po Vėlykų jie pasirodys Manchesterio lietuvių scenoje. Hartforde bus pirmasis mūsų jaunimo meniškasis pasirodymas — debiutas. Po programos bus pasilinksminimas, šokiai, kur galės mūsų jaunimas ir suaugę linksmiai keletą

valandų praleistį gražioje klubo salėje šokiuose. Patartina visiems Hartfordo lietuviams pasinaudoti proga pamatyti šį gražų menišką parengimą.

V. M. K.

Lawrence, Mass.

Vieša padėka

Aš Marijona Jusevičienė, SLA 41 kp. narė, tariau padėkos žodį savo geroms kaimynėms ir draugėms, kurios surengė man puotelę vasario 17 d., užjausdamas mano padėtį, nes aš išsiregiau jau 3 metus ir 11 mėnesių. Ta širdinga puotelė kartu paminėta ir mano 36 metų vedybinės sukaktuvės. Taigi aš tariau širdingą ačiū puotelės rengėjomis: pp. J. Saukimienei ir A. Zaveckienei, kurios taip seseriškai pasidarbavo ir surinko aukų bei nupirko gražių dovanų. Ačiū ir kitoms visoms draugėms bei kaimynėms, kurioms prisidėjo su aukomis ir

dalyvavo. Taipgi ačiū mano sunui J. Jarusevičiui ir jo moteriai, kurie prisidėjo prie tos puotelės surengimo. Visi smagiai ir linksmi tą vakarą praleidome ir mes jo ilgai-ilgai neužmiršime.

Marijona Jerusevičienė.

Ansonia, Conn.

IS SLA 66 kp. susirinkimo

Kovo 7 d., Lietuvių parapijos salėje, buvo SLA 66 kp. susirinkimas, apie kurį čia trumpai parašysiu.

Likos išpildyta balsavimai SLA Pildomosios Tarybos. Organiz. J. Radzevičius gerai pasirodė, nes perstatė 4 naujus narius, kurie priimti. Iš to pasirodo, kad energingas organizatorius, įsiekdamas naujų narių, jų suranda.

Įvežimui naujų narių vakarienės rengimo komisija raportavo, kad daruojasi kiek galėdama padaryti šią pramogą kopuikaušia. Šioje pramogoje dalyvaus ne tik vietos lietuviai, bet tikimas daug svečių iš kitų miestų. Komisija nuvykus įkvietė SLA 142 kp. iš New Haven dalyvauti mūsų vakarienėje. Pasizadėjo skaitlingai atvažiuoti. Taipgi manoma, kad kas nors iš SLA Centro atvažiuos naujus narius įvežinti. O naujų narių bus įvežinta pusėtinai burių.

Išrinkta gospadinė, kurios pagamins puikius valgius. Jų vardus paskelbsiu vėliau.

Atsižvelgiant į dabartinį brangumą, tai vakarienės biudžetas kainą labai žema — tik \$1.00. Ši vakarienė bus balandžio 12 d., Liet. parapijos salėje. Pradžia 6 val. vakare. Po iškilmingos vakarienės, bus linksmi šokiai. Į šokius įžangos tik 25 centai. Kuopos pirm. S. Bujanauškas prašė visų S. L. A. narių kooperacijos rengime šios vakarienės.

Buvusi išdė globėja, o dabar išdininė, sesuo O. Čepilinskienė išdavė kuopos finan-

sinio stovio raportą. Ji pareiškė, kad knygas atrado tvarkoje.

Taipgi buvo skaitytas trumpas referatas, prišiuostas SLA 11 kp., Waterbury, Conn, buvusio protokolu sekr, kuris dabar tarnauja kariuomenėje. (Referatas telpa kitoje vietoje. Red.)

Dar reikia pastebėti, kad lietuvių sunų tukstančiai Dėdės Samo kariuomenėje rengiasi į žutbutinę kovą su panašia mintimi, kokią pareiškia šis kareivis. Tik mums lietuviams reikia butį vėnningiems ir rįstingiems reikalavime, kad mūsų senajai tėvneibutų sugražinta pilna laisvė.

J. Marčiulionis.

Racine, Wis.

SLA 100 kuopos nariai kviečiami į susirinkimą

SLA 100 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 5 d., Union Hall. Pradžia 2 val. popiet.

Broliai ir sesutės, SLA 100 Kuopos nariai: butinai turite atsižvelgti į sekantį SLA 100 kuopos susirinkimą, nes šis susirinkimas yra taip svarbus, kaip ir metinis, nes turime daug svarbių reikalų, kurie butinai reikės atlikti. Turėsimė rinkti SLA Pildomąją Tarybą ir taipgi turėsimė išrinkti delegatus į SLA 10 apskr. pusmetinį suvažiavimą, kuris įvyks balandžio 19 d., Waukegan, Ill.

Apart čia paminėtų reikalų, mus laukia daugybė kitų, kurie negalima atlikti be narių atsilankymo į susirinkimą. Ką matote, tai mus laukia daug svarbių reikalų, kurių negali atlikti viena kuopos valdyba, be: yra visų narių pareiga ir butinai reikės atlikti.

Varde SLA 100 kuopos, prašau visus atsilankyti į mūsų kuopos minėtą susirinkimą ir atlikti tas pareigas, kurios jusų laukia. Turiu viltingai pasimatyti su jumis kuopos susirinkime balandžio 5 d., tai yra Vėlykų sekmadienį. Antanas Pakšys, SLA 100 kp. sekr.

Dar Priminimas SLA Kuopoms Wyoming Klony

Kaip jau esate girdėję pirmiau — SLA 7 apskr. pusmetinis suvažiavimas įvyks kovo 29 d., 1 val. popiet, 91 Main St., Pittston, Pa. — Pittstono Lietuvių Piliiečių svetainėje. Šis suvažiavimas turėtų butį vienas iš didžiausių ir svarbiausių, nes pasaulis niekad nebuvo taip baisiai sukrėstas, kaip dabar. Tame sukrėtime atsidurė ir mūsų senoji tėvynė Lietuva, nes kai kurie didieji valdonai jau taikosi amžinai Lietuvos nepriklausomybę palaidoti. Turime mes irgi tokių pasidavėlių, kurie tam pritaria. Todėl mes visi, kurie jaučiamės gerai lietuviškai — turime stoti į vieningą darbą ir nedaleisti, kad mūsų garbinga ir sena tauta butų padėta ant elektros ke dėbų.

Todėl gerbiamieji SLA kuopų viršininkai, Wyoming Klony mes turime vieną iš stipriausių organizacijų — SLA 7 apskritį, ir visi spieskimės prie jo ir veikime bendrai. Vietos yra visoms kuopoms — didelėms ir mažoms. Todėl nepatingėkite atvažiuoti viršinėną dieną į mūsų apskr. suvažiavimą, kur visį busite priimti broliškai ir su atvira širdimi. Jei pirmiau ir pasitarkite tarp mūsų bent kokių nesuskaitintų ar ginčų — visa tai dabar mes turime užmiršti ir kaip vienos tautos sunų ir dukters veikti vieningai, nes to iš mūsų reikalauja mūsų tautos likimas. Todėl padėkim visus buvusius nesusipatimus į šalį ir stokime į bendrą veikimą. Stokime visi į SLA 7 apskritį!

Jei jusų kuopa neišrinko delegatų susirinkime, tai pati

valdyba gali paskirti delegatus arba pati valdyba gali atvykti į šį suvažiavimą. O tos kuopos, kurios nepriklausote prie apskr. arba jei negavote užkvietimo — šis atsišaukimas yra oficialis ir sulig jo galite dalyvauti suvažiavime. Jei mažos kuopos neturite pinigų ir negalėtumėt užsimokėti į apskritį, tai apskritis iš jįs jokio užsimokėjimo nereikalauja, tik dalyvaukite šiame suvažiavime. Visos kuopos, pradedant Forest City ir baigiant Glen Lyon, dalyvaukite šiame suvažiavime! Visos siųskite savo delegatus į Pittston, Pa., kovo 29 dieną.

M. Kupris, SLA 7 apskr. pirm.

Des Moines, Iowa

A. a. Kastancija Burgailienė, SLA 227 kuopos narė

A. a. Kastancija Burgailienė iš gyvųjų tarpo atsisakė vasario 21 d., sulaukus 53 metų amžiaus. Velionė buvo linksmo budo ir su visais gražiai sugyveno. Per ilgoką laiką buvo SLA 227 kp. izdo globėja. Šiame mieste išgyveno 34 metus. Buvo kilusi iš Sausių apskr. Kairiškų kaimo. Numirė netikėtai: važiuojant automobiliu, susikūlė su kitu automobiliu ir jai buvo sužeista galva. Po operacijos, išgyveno tik tris dienas ir atsisveikino su šiuo pasauliu.

Palaidota su bažnytinėmis apeigomis vasario 23 d. Laidojimo apeigos ir pamaldas atlikta Rymo katalikų bažnyčioje.

Dideliame nuliudime a. a. K. Burgailienė paliko vyrą, du sunus ir vieną dukterį. Visi jau vedę. Sunus Gustis tarnauja Suv. Valstijų armijoje. Antras sunus Vytautas, o dukterė Stella išteklėjusi už Fuller. Taipgi nuliudime paliko brolių ir seserį, gyvenančius Amerikoje ir brolių bei seserį, gyvenančius Lietuvoje.

P. Dagilis, korresp.

Commonwealth Of Pennsylvania Insurance Department Harrisburg

EXAMINATION REPORT OF LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA NEW YORK, NEW YORK AS OF DECEMBER 31, 1940

(Continued)

The Alliance does not capitalize foreclosure expenses until such time as title passes to them, so that the item "Advances on account of foreclosure expense \$598.19" is shown as a disbursement in 1940 and will be capitalized at some later date.

LEDGER ASSETS Real Estate \$593,046.67

As at December 31, 1940 the Alliance owned twenty-six parcels of real estate having a book value amounting to \$593,046.67. All of these, with the exception of the home office property, were obtained through the foreclosure of first mortgage liens.

All documents evidencing ownership and related papers such as fire insurance policies, appraisals, title insurance policies and attorneys' opinions, etc., were examined and all exceptions noted were corrected during the course of this examination.

The Alliance has followed the practice of obtaining appraisals periodically from qualified real estate appraisers whose reports are detailed. These are all sufficiently recent to be used in determining a sound value, and with these as a basis, there is an excess of book value over market value of \$195,950.66, which has been deducted as an asset not admitted. The oldest of these appraisals, however, should not be used by the Alliance beyond this year to determine the admitted values of these properties and should be replaced by new appraisals.

Tax receipts for each property are on file and a total of unpaid taxes was found amounting to \$5,713.93. This has been included in the financial statement as a liability.

Rents due and accrued were computed to be \$1,097.62 and this has been allowed as a non-ledger asset.

Real estate owned as at December 31, 1940 may be summarized as follows:

Table with 3 columns: Book Value, Admitted Value, Book Value Over Admitted Value. Rows: Home office, Contract of sale.

Summary table with 4 columns: Description, Amount 1, Amount 2, Amount 3. Rows: All other, Totals.

The following schedule reflects the changes made in the book value of real estate owned during the years 1938, 1939 and 1940 by reason of the acquisition of four properties and the sale of two, plus improvements made to others previously owned. Two of the properties acquired are located in Chicago, Illinois, the others in Bayonne, New Jersey and New York, New York.

Table showing Additions and Reductions with columns for Description, Amount, and Total.

Table showing Book value of real estate December 31, 1940 with columns for Description, Amount, and Total.

Out of the twenty-six properties owned, eighteen are located in Chicago, Illinois, and after review of the files, your examiners felt that the cost of foreclosing mortgages, particularly in Illinois, had been excessive. Further, the time elapsed between institution of foreclosure proceedings and the receiving of title seems to be unusually long, resulting in loss of income and depreciation of the properties. The treasurer of the Alliance, however, who is a lawyer with offices in Chicago, advised your examiners in some detail regarding this condition, laying the blame on Illinois statutory requirements, which he stated might soon be revised.

It is worthy of note that the Alliance has stopped granting mortgage loans in Illinois because of this situation, and the present mortgages still outstanding in that state are not in default and do not immediately appear to be potential foreclosure cases.

It is the practice of the Alliance to capitalize all of the expense incurred in connection with a mortgage while it is in process of foreclosure. Many items of expense are thus capitalized which have not added to the value of the property and which would have been charged off as current expense if incurred in connection with real estate owned. Also the interest capitalized is not the amount of simple interest income lost to the Alliance by reason of the default of the borrower, but

the amount of interest allowed by the court in determining the redemption value of the property, including compound interest on defaulted interest and interest on advanced expenses. In connection with the one property acquired in 1940, an analysis of capitalization was made and the following amounts found which should not have been capitalized:

Table showing Capitalization amounts with columns for Description, Amount, and Total.

It is recommended that only direct foreclosure expenses, taxes, defaulted interest and mortgage principal be capitalized in the future.

The excess of book value of real estate over market value amounting to \$195,950.66, results from two factors, namely, depreciation and capitalized expense. The original balances of the mortgages which were foreclosed to produce the present real estate, less deficiency decrees not capitalized, plus the original

Table showing Classification of properties with columns for Classification, Number of Properties, Book Value, Percent of Total Book Value, Admitted Value, Net Return 1940, Percent of Return on Admitted Value, Net Return 1938, Percent of Return on Admitted Value, Net Return 1939, Percent of Return on Admitted Value.

The home office property, which has been operated at a loss during the period shown, is a four story converted dwelling with a three story annex in the rear. The annex, having four apartments, is rented. In the main building the Alliance uses the basement to house the printing plant and three floors for office space.

This property was purchased on May 2, 1910 at a cost of \$31,202.34, at which time it was capitalized at \$50,000.00. Since then permanent improvements made in 1937 and 1939 amounting to \$8,449.80, have been added to the book value. The appraised value at the present time is \$26,500.00, which has been allowed as the admitted value.

The Alliance is at present considering proposals to increase the return from the home office building by moving its present equipment and offices, in whole or in part, to another property owned in Brooklyn where there is unrented space available, thus releasing for rental the space now used. A move of this sort would be of particular benefit to the Alliance.

book value of the home office, amounted to \$391,126.05. Since the Alliance limits itself in granting mortgage loans to 50% of the appraised value, it will be seen that with a present admitted value of \$397,096.01, a large depreciation in the value of these properties has taken place. The Alliance has also, according to its records, capitalized considerable expense and interest as follows:

Table showing Capitalized expense and interest with columns for Description, Amount, and Total.

No consideration has been given to depreciating the real estate owned on an annual basis and this should be done.

The following schedule shows the real estate owned at December 31, 1940 classified by types of properties and the net return to the Alliance from these properties for the three year period, based upon the allowed values used in this report.

Table showing Real estate owned classification with columns for Classification, Number of Properties, Book Value, Percent of Total Book Value, Admitted Value, Net Return 1940, Percent of Return on Admitted Value, Net Return 1938, Percent of Return on Admitted Value, Net Return 1939, Percent of Return on Admitted Value.

While in general the return from real estate shows an improvement, it will be noted that apartments as a class shown an adverse trend.

Expenses in connection with real estate are not as well controlled as they might be. Many of the properties are managed by agents who have authority to spend small sums for repairs and deduct the cost from rentals collected. No detailed accounting is made for such expenditures, although in total they amount to about 25% of all expense incurred and on some properties have amounted to much more than that.

The management of the Alliance should carefully review each property owned and the expenses incurred, with emphasis upon reducing expenses and improving the net return. It should also dispose of those properties now which are not showing a proper return and cannot be made less expensive to operate or more desirable to tenants so that the amount invested in such properties can be more profitably employed.

(To be continued)

Amerikos Lietuvių Veikla

Pirmyn Choras New Yorke

Kovo 8 d., Brooklyno lietuviai turėjo progą išgirsti garsius ir senai laukiamus Pirmyn choro dainininkus ir dainininkes. Nestebėtina, kad Pirmyn choras turėjo didelius pasisekimus Lietuvoje, ir visur kur tik jis pasirodė. Vienu žodžiu, galima pasakyti, kad mes lietuviai jaučiame labai laimingi, turėdami savo tarpe tokius gražius ir talentingus jaunuolius, kurie savo talentu, energiskumu, lietuviškumu ir veikimu tarp savitautų teikia mums didelę garbę.

Koncerto programos buvo labai įvairios ir turiningos, net gal but kiek ilgokas, bet įdomus ir nuobodus.

Man pačiai, kaip muzikėi, tenka tarti keletą kritikos žodžių. Pirmiausiai reikia pasakyti, kad Pirmyn choro pasisekimas priklauso nuo to fakto, kad beveik visi nariai yra gerokai prasilavinę vokalinę ir muzikalinę srity. Pavyzdžiui, pas juos yra daug gerų solistų, kaip tai p-lė A. Grigoniūtė, O. Skeverūtė, C. Millerytė, A. Navickaitė, A. Steponavičienė, V. Benderis, A. Brazis, K. Pažerskis ir kiti. Vakaro pažibos buvo p. Benderis lyrinis tenoras ir Algirdas Brazis baritonas. Publikai labai patiko jų dainavimas ir ji juos priėmė labai entuziastiškai, negailėdama aplodismentų.

Viktoras Benderis turi labai švelnų ir malonų tenorą. Jis labai lengvai dainuoja ir jo balsas ir dikcija aiški ir skambi. Bet veido išraiškai buvo galima priduoti daugiau gyvumo. Vanagaicio kompozicija "Mamytė" žavėtina išpildyta, bet plūdant aria iš operos "Carmen" galėjo priduoti daugiau energijos, temperamento.

Algirdas Brazis mums palivai tikrai labai gražių įspūdžių. Jis turi žavėtinai gražų baritono balsą. Čia tai tikrai buvo matyti puikus išsilavinimas, netik balse bet ir muzikoje. Tai ypač buvo pastebėta jo išpildyme "Prologo" iš operos "Pagliacci". Publika nesigailėjo jam aplodismentų, ir kelias atvėjis jis buvo iššauktas vėl padainuoti. Aš tikiu ir linkiu, kad ateity mes turėsime progos Algirdą Brazi išgirsti dainuojant Metropolitan Operoje, ir mes didžiulio šlovės jo talentu.

Apie patį chorą tenka tiek pasakyti. Choras labai gražiai dainuoja ir gali būti tarp mūsų mėgėjų chorų Amerikoje, geresnio choro nėra. Bet buvo galima pastebėti ir šokių-tokių trukumus. Kadangi Pirmyn choro didesnė dalis susideda iš moteriškų balsų, tai trūksta lygsvaros harmonijoje. Čia gal but kaltas Dėdė Samas, kuris tiek daug talentingų vaikinių atraukė iš choro. Taip pat altai galėtų būti bent kiek stipresni. Didesnė dalis programos susideda iš operų ištraukų ir operetų vertimų, kurių pildymas ir interpretavimas, išskiriamas vieną kitą dainelę, reikalauja didelių įgėjų ir garsių arba fortissimo tonu. Vietose net buvo pastebėta tono detonacija. Choro dainavimas ir choro dainų interpretacija kaip tik reikalauja tam tikrų nuansų, spalvuotų efektų, pianissimo, crescendo, diminuendo, mormorando, akordų ir melodijų ištesimas, ir frazių išpildymas, Pirmyn choro dainavime kaip tik to ir truko. Suprantama, tas gal priklausė nuo pasirinkimo dainų.

Kitas dalykas, — pastebėta, kad bėgy trijų valandų

programo, kuris susidėjo iš beveik 40 ar daugiau dainų, buvo sudainuota tikrai 3 arba 4 liaudies dainelės, tarpe jų ir "Tykia Nemunėlis Teka", kuris buvo harmoningai išpildytas. Dainuojant permažai lietuviškų dainų, nebuvo užtektinai lietuviškos dvasios. Nejaugi nebuvo galima sudaryti nors didesnę dalį programos iš lietuvių liaudies dainų, kurių turime pastebėtinai daug? Vienas anglas rašytojas, kuris labai susidomėjo lietuvių liaudies dainomis kartą yra parašęs: "Dainuojant lietuvių liaudies dainelės, mes susipažįstame su tomis sąlygomis, kuriose lietuviai gyvena". Tautos dainos mums parodo ir tuos kelius, kuriais tauta ėjo savo istorijos žingsniais. Todel brangus Pirmyn choro nariai, dainuokite mūsų liaudies dainelės, kad jos niekad neišmirėtų, kad visas kulturingas pasaulis galėtų susipažinti su mūsų dainomis ir su tomis tautos gyvenimo sąlygomis, kuriose tas dainas sukūrė.

Pirmininkas Kazys Steponavičius visą vakarą chorą atsidėjusiai vedė. Jis parodė labai didelį patirimą, muzikališkumą ir artistišką jautrumą. Matyti, kad jis nenuilstančiai dirbo. Pirmyn choro nariai turėtų džiaugtis ir didžiai įvertinti savo garbingą vedėją, kuris nesigailėjo nei laiko, nei spējų, paaudkodamas savo širdį ir sielą lietuvių kulturai.

Jėgu jau kritika, tai visiems kritika. Aš turiu omeny mūsų lietuvių publiką. Kam reikalingas tas kojų tryptimas, kuomet solistas groja gyvsnį muzikos kurinį? Atsiminkite, gerbiamieji klausytojai — koncertas palieka koncertu, o tik po koncerto galima pasišokti.

Kitas dalykas, kuris nekar-

tą pastebėta mūsų lietuvių koncertuose. Kada mes lietuvių suprasime, kad akompanistas taip pat lošia svarbią rolę išpildyme dainos? Jo akompanimentas susiriša su vokalistu arba solistu interpretacija ir kol akompanimentas nepasibaigia, tai publika nepivalo ploti.

Baigdam, prašau Pirmyn choro vedėjo p. K. Steponavičiaus ir jo choristų priimti viršminėtą kritiką draugiškai. Jėgu jus jaučiatės, kad mano kritika šiek-tiek jus liečia — malonėkite priimti, o jeigu kas negera: — galite atmesti.

Taip, kaip Lietuvoje jis išleido su džiaugsmingais žukiais: "Valio! Valio!", tai ir mes Brooklyno lietuviai sakome: "Valio! Pirmyn choras! Tegul skamba jusų dainos po šalis plačiausias!"

Violeta Tamkiūtė.

Gera Proga

Lithuanian-American Committee for Defense Savings, New York State 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Amerikos gyventojai šiandien turi gerą progą tapti dailininkais Dėdės Samo. Ir kokia tai tipinga ta proga! Toje progėje sukombinuota patriotizmas su geru uždabiu. Su užsidirbimu dolerio. Ar mes sakėme dolerio? Atleiskite, jei taip! Mažų mažiausiai šeši centai uždirbio. Tai tiek jūs galėsite uždirbti per dešimt metų, jei investuosite aštuoniolika dolerių ir septyniadesimt penkis centus pirkdami Defense Bondsą.

Kai perkate pigiausią Defense Bondsą, tai jame išskaitote, kad jis yra vertas dvidešimt penkis dolerius, tačiau už jį mokate tik aštuoniolika dolerių ir septyniadesimt penkis centus. Tokio pigumo jūs niekad nesate matę ir tokio uždabio vargiai kada galima tikėtis.

Ya ir kitokių bondų didesnėmis sumomis, O kiekvienas bondas yra taip saugus, kaip ir pati Amerika. Bet kiekvienas bondas padeda stiprinti Amerikos apsaugą — apsigynimą nuo diktatorių.

Visi galime pirkti Defense Bondsus.

Pirkite Defense Bondsus ir parodykit šio krašto užpuolikiams, kad mes branginame laisvę ir kad mes stojame vieningai apginti Ameriką!

Jei jūsų mieste yra Defense Bondsų pardavimo lietuvių komitetas ar skyrius — pirkite bondus per tą komitetą ar skyrių. Jei nėra tokios vietos — pirkite pašte ar kur tik galima bondus gauti. Bet New Yorko valstijos lietuvių ar organizacijos, nusipirkę bondus — praneškite aukščiaui minimam komitetui savo vardą, bondso eilinį numerį (Serial number) ir už kiek bondų pirkoite. Komitetas suregistruos, kiek lietuvių Defense Bondsų išpirkė ir kaip gausiai Amerikai pagelbėjo. Komitetas.

Vasario Šešioliktos Proga

(Referatas, skaitytas SLA 66 kuopos susirinkime)

Pasaulis žino, kad kiekvienas žmogus, kaip ir gyvyis, myli ramiai ir laisvai neklusdomai gyventi. Tas pats yra ir su tauta, nes kiekviena tauta turi nusistačiusi savotiškas gaires, pagal kurias tvarko savo gyvenimą. Kai kurios valstybės, nors ir stipresnės, bet pripažįsta teisę ir mažesnioms valstybėms egzistuoti. Pripažinimą egzistuoti kaip atskiram vienetui-valstybei gavo ir Lietuva, kuri tvarkė savo reikalus sulig geriausios nuožiuos savo piliečių kaip ir tautos gerovei.

Dėja, šiandien Lietuva, kaip laisva valstybė, jau neegzistuoja. Jos laisvę sunaikino tie patys, kurie ją Lietuvai pripažino. Pasaulis šiandien persiskyręs į dvi dalis: vieni kariauja už sunaikinimą pasaulio laisvės, kiti už — atsteigimą jos visur — visame pasauly. Šia-

dien Amerikos Suvienytos Valstijos stovi pirmojo vietoje, atsteigimui pasauliui ramybės, tvarkos ir laisvės!

Jūs broliai ir sesės SLA 66 kuopos, Ansonioj, Conn., kuomet prisiminsit vasario 16 dieną, kaip buvusią Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Akto Dieną, prisiminkit, kad tame momente, nors ir nebebuvo manęs drauge su jumis, bet laį šie žodžiai buna su jumis, o tame momente aš kairišku budu su šautuvu stovėsiu "rimties tyloje" 5 minutes.

Šiandien aš kariuomenėje ruošiuos kovoti ne tik už šios šalies laisvę, bet taipgi lygiai už pasaulio demokratiją ir laisvę. Taipgi ir už Lietuvos laisvę! Nežiurint sunkių šiandien Lietuvai sąlygų ir didelės okupantiškos naštos, kurią ji neša tuo Golgotos keliu, bet jį tą sunkių kryžių gal kaip nors užnešt ant to Golgotos kalno, kur mes nukryžiuosim tuos, kurie šiandien kryžiuoja mūsų brolius ir seseris Lietuvoje ir ant to kalno išpirkime Lietuvai naują nepriklausomybę!

Visi pasakykite, už nepriklausomą Lietuvą!

Kareivis J. Valickas.

New York, N. Y.

Lankėsi redakcijoje

Kovo 11 d. Tėvynės redakcijoje lankėsi Pirmyn choro vedėjas p. Kazys Steponavičius su savo žmona Adele Steponavičiene. Su jais nusėkiliai pasikalbėta apie Amerikos lietuvių veikimą muzikos srity. Kovo 12 dienos pavakary jėdu išvyko atgal į Chicagoą.

Kovo 12 dieną lankėsi Sandaros redaktorius M. Vaidyla. Su juo pasikalbėta įvairiais mūsų organizacijos ir bendrais lietuvių reikalais. Sekančią dieną jis išvyko į Bostono apeliinkę Sandaros reikalais.

Brooklyn, N. Y.

Išvyko karinė tarnybon

Kovo 18 dieną į Dėdės Samo tarnybą išvyko SLA 38 kp. narys, buvusio Operetės choro narys-solistas ir žymus futbolininkas Jonas Atkočius. Jis laisvanoriai įstojo į aviacijos korpusą.

Kovo 15 d., Amerikos Lietuvių Piliečių Klube jam surengta "surprise" išleistuvių bankietas, kuriame dalyvavo apie 60 jo draugų, Operetės choro narių ir Lietuvių Futbolo Komandos narių. Prie užkandžių pasakyta prakalbėles ir palinkėta mūsų mylimam Jonui laimingai bei pavyzdinčiai atlikti nelengvas kario pareigas. Aš nuo savęs dar turį pridurti: Jonai, jei tau prisėis stoti aktyvė kovon, visucmet prisirink, kad tu kovoji ir už Lietuvos nepriklausomybę, nes mūsų senoji tėvynė Lietuva laisva taps tik tuomet, kai Amerika laimės šį karą. Draugas.

Miami, Florida

Iš lietuvių gyvenimo

Miami miestas su Miami resortu turi 172,000 gyventojų. Vieta gera poilsiui, apat gamtiškų patogumų, karštos saulės ir šilto vandens, dar ir gyvenami namai įrengti patogiai, kurių daugelis turi įvestas šilumas, nes čia paprastai buna šaltos naktys, tai ir šiluma reikalinga.

Lietuvių šeimų, kaip teko pastebėti, yra 20. Daugelis jų užlaiko apartamentus ir pavienius kambarius, bet šiaurės lietuviai apie juos mažai teži-no, nes jie nesigarsina lietuviškuose laikraščiuose. O jeigu kada ir įdėda pagarsinimą, tai tik į Naujienas. Man rodos, kad Miami lietuviai garsintųsi ir Tėvynėje, kurią skaito visos šalies lietuviai, darbininkai ir profesionalai. Tas duotų jiems daugiau naudos, o mums, ten atvykusiems, progos pas savus apistoti ir nereiktų glaustis prie svetimačių, kurie mums nėra taip draugiški ir malonūs, kaip lietuviai. Vasario 25 d., pasidarbav-

mu Antano Banny, surengta graži puota Moose svetainėje, kur susirinko apie 50 lietuvių ir praleido linksmai ir draugiškai vakarą. Prie gėrimų ir užkandžių grojo puikus orkestras. Aylinti šokti — šoko, kiti — šnekučiaivosi ir susipažindino.

Ir ištikrųjų, tai buvo linksmas vakaras! Nors aš tuos visus lietuvius pirmu syk mačiau, bet man jie visi jautėsi taip artimi ir savi, kad rodos bučiau su jais visais sykiu augus. Aš manau, kad mes visi panašiai jautėmės.

Valio, valio! Savi pas savus ir savi su savais niekada nepraeisim, bet linksmi busim. Verutė.

Akron, Ohio

Pramoga Raudonojo Kryžiaus paramai

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas rengia pramogą, kuri įvyks kovo 22 d., 1211 Sweetzer Ave., kampas Miller St. Prasideš 1 val. popiet. Paren-gimo pelnas skiriamas Amerikos Raudonajam Kryžiui.

Kviečiame visus Akrono ir apeliinkės lietuvius skaitlingai atsilankyti ir paremti šią labdarinę organizaciją. Šiame parengime gali dalyvauti ir katalikai, nes muzikos nebus. Bus dovanų laimėjimai, užkandžių ir tt. Taipgi dalyvaukime šiame parengime ir visi SLA nariai, nes mūsų pareiga remti tokias labdaringas organizacijas, kaip Amerikos Raudonasis Kryžius. Pasimatysime parengime kovo 22 dieną! Rengėjai.

Lawrence, Mass.

Išleistuvės į Dėdės Samo karinę tarnybą

Antanui Balčiui išeinant į karinę tarnybą, jo sesuo Ona Balčiūtė ir geri draugai surengė išleistuvių bankietą vasario 22 d., L. U. Klubo svetainėje. Bankietė dalyvavo apie 160 žmonių.

Brolis A. Balčius neperse-nai atvyko iš Lietuvos ir prisirašė prie SLA 41 kuopos. Netrukus buvo išrinktas sekretorium ir tas pareigas ėjo iki kovo 1 d. Vėliau prisirašė ir prie Lietuvių Ukėšų Klubo ir buvo išrinktas vice pirm-ninku. Antanas Balčius yra gimęs Amerikoje. Į Lietuvą buvo išveštas turėdamas pusketvirtų metų, liepos mėnesy, 1921 m. Iš Lietuvos į Ameriką sugrįžo kovo 11 d., 1939 m., turėdamas 20 metų amžiaus. Du metai atgal į Ameriką parsitraukė ir savo seserį Oną. Lietuvoje augęs jaunimas yra daugiau lietuviškesnis ir draugiškesnis. Taip pat ir veiklesnis. Vos sugrįžęs į Ameriką, pajuto patraukimą prie lietuvių, kur ir darbavosi.

Išleistuvių bankietas buvo ganėtinai puikus. Buvo muzikos ir pasakyta kalbų. Lietuviški šokiai tęsėsi iki vėlumai. Po parengimo broliui A. Balčiui įteikta puiki dovana — \$90, su geriausiais linkėjimais sveikam sugrįšti atgal ir vėl dirbauotis lietuvių tarpe. Musų gerbiamas Antanas pasakė: "Kol aš gyvas busiu

— negalėsiu užmiršti šios dienos! Nuosirdžiai ačiu visiems!"

Išleistuvių surengime gastadoriais buvo M. Stakionis, Ona Balčius, J. Indilas ir K. Ciurlionis. Gastadinėmis buvo: Isabele Bilienė, S. Brazauskienė ir Ona Lapinskienė. Patarnavo: Julė Brazauskaitė, Phyllis Lapinskaitė, Bertha Yurckoniūtė, W. Billa, W. Weiss, S. Valkevičius ir Jos. J. Peculka.

M. Stakionis.

So. Boston, Mass.

Lietuvai Remti Draugijos seimas

Lietuvai Remti Draugijos pirmas metinis seimas įvyks sekmadienį, balandžio 26 d., 1942 m., Lietuvių Ukėšų Klubo svetainėje, 309 E Street, South Boston, Mass. Lietuvai Remti Dr-ja yra sutverta iš įvairių atskirų 34 organizacijų iš visų lietuviškų kolonijų Massachusetts valstijos. Iš tų vėjų draugijų žymesnės yra Lietuvai Remti Draugijos nariais. Stepono Dariaus Legiono Postas Bostone; D. L. K. Vytauto Klubas, Lowell, Mass.; So. Bostono Lietuvių Ukėšų Klubas; Worcester Lietuvių Ukėšų Klubas, ir kt. Draugijos legalis patarėjas yra Lietuvos garbės konsulas, gen. adv. Antanas O. Shall-nas.

Sėvu laiku Suv. Valstijų valdžia išleido įstatymą, kad ypaata arba draugija, turinti kę nors bendro su svetimos valstybės žmonėmis, turi gauti iš valdžios tam tikrą leidimą arba čarterį. Lietuvai Remti Draugija ir išsiėmė čarterį, idant galėtų legaliai šolpti ir gebėti tėvynę Lietu-va. Lietuvai Remti Draugijos čarterį galima registruoti visose valstijose ir sulig šio čarčio turėti L. R. D. skyrius lietuvių kolonijose. Kviečiam visus lietuvius, draugijas ir pavienius atvažiuoti ir dalyvauti mūsų seime. Draugijų atstovai siųskite savo mandatus, taipgi ir pavieniai rašykite išanksto sekretoriui Juozui Arlauskui (72 Gates St., So. Boston, Mass.). Bet ir išanksto nepranešus busite priimti pilnateisiu atstovu.

Kadangi mūsų čarteris atatinka mažoms kolonijoms šėl-pimo čarba dirbti, tai mes norim, kad Maine, New Hampshire, Rhode Island ir Connecticut valstijų lietuvių skaitlingai dalyvautų seime.

Broliai ir seserys: tėvynė Lietuva laukia mūsų pagelbos, todėl prisidėkite visi, nes Lietuvai Remti Draugija yra sutverta ir čarteriuota, ir gal bus nuolatinė organizacija šelpti mūsų brolius ir seseris Lietuvoje per daugelį metų ateity.

Lietuvai Remti Draugijos Seimo Rengimo Komisija.
John P. Tuinila,
540 Seventh Street,
So. Boston, Mass.

RAUMENU GELIMALIŠKAUSMAI?
Greitai palėgvina tuos skausmus Pain-Expelleris, kuris yra stebėtinai veiksmingas ir kurį naudoja tikantiniai žmonės. Vėr 12 milijonų bonkuciu parodo, kas lūstia jo naudingumo. Reikalaviti tikrą Pain-Expellerio su Inkuru ant dėžuės.
PAIN-EXPELLER

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai

Adv. C. Voketaitis
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3822
Tel.: EVergreen 8-7170

Adv. K. P. Gugis
Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vėkarais: 6 iki 8:30

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Real Estate & Insurance
Specializuojama: Bizniais,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagūs ir Greitas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

Ar jus girdėjote?

MUSŲ LĖKTUVŲ STATYBA

DAŽNAI PAGREITINAMA NAUDOJANT TELEFONĄ. Telefonai suteikia galimybę išaukštinę pusę darbininkams susikalbėti su dirbančiais viduje stacionarių lėktuvų darbininkais, telkiant parėdymus, atsakant klausimus, nu-rodant operacijas. Tas pašalina sugaištį, riksmą, pa-lėnu signalizavimą ir žymiai paskubina produkciją. Pripausti Bell Systemos operatorų įtaisymai naudojami. Tai dar vienas budas, kuriuo telefonas gelbsti Amerikai karo nastangose

RAMIAUSIA VIETA NEW YORKO MIESTE yra nauji triukšmo apsaugotos bandymų kambarys Bell Telephone Laboratorijose. Šis mažas kambarys paremtas susuktomis sprendžiomis ir pastatytas iš plieno ir vaiko ir taip ramus, kad jame nieko negirdėti. Kam tokia ramumas? Tam, kad Bell Laboratorijos mokslininkai galėtų studijuoti vibracijas ir garsus, kuriuos galeitų sugauti tik patys jautriausios bandymų instrumentai — tai dalis nesibaigančių tyrinėjimų telefono pagerinimui.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

KODEL TELEFONO VIELŲ PRIŽIURĖTOJAS PRILYGSTA KINŲ DAKTARUI. Jie abudu apmokami tuo pačiu principu: juo mažiau susirgimų, juo didesnis atlyginimas. Tokia pati pareiga telefonu vielių prižiūrėtojo: nuolat patikrinti vielių veikimą ir susijungimus ir iš-rinti vielių patarnavime nutraukimų. Je budumas yra vienu daviniu, kad šiandien, aplamai paėmus, jums susitruk-dymas telefono patarnavime pasitaiko kartą į 28 mėnesius, vietoj 21 mėnesio penki metai atgal.

JUSŲ NAUDOJIMAS TELEFONO KARO METU
Jus galite pagelbėti karo reikalams prisilaikydami šių taisyklių:

NE telefonuokite laike atakų iš oro (išskiriant nelaimės). Linijos reikalingos militaris ir civilis apsaugos reikalams.	VISADA kalbėkit aiškiai ir staciai į aparatą, laikydami 1/2 colio atstume nuo lūpų. Pakartojimas skaitinių reikičia sugaištį.	NE saukite numerų, kurių tikrai neži-note. Patikrinkite numerį ir šaukit "information" tik tada kai nerandant numerio.	VISADA atsakykite telefoną greitai. Net sekundės šandien svarbios. Kai telefonuojat duokite laik atsakyti.
---	---	--	--